

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
Vijeće Fakulteta
Broj: 02-01/207
Sarajevo, 20. 5. 2020. godine.

Na osnovu člana 58., 61. i 135. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 33/17.), člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine, izmjenjenih (prilagođenih) silabusa odsjeka, mišljenja sekretara Fakulteta, broj: 03-02/395 od 15. 5. 2020. godine, Vijeće Fakulteta na 23. elektronskoj sjednici održanoj 20. 5. 2020. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

Usvajaju se IZMJENJENI (PRILAGOĐENI) SILABUSI ZA LJETNJI SEMESTAR STUDIJSKE 2019/2020. GODINE, U SKLADU SA ODLUKOM VIJEĆA FAKULTETA, BROJ: 02-01/195 OD 6. 5. 2020. GODINE, A KOJI SE ODNOSE NA REALIZACIJU ČASOVA HOSPITOVARA I OSTALIH VODOVA PRAKSE U SREDNJIM I OSNOVnim ŠKOLAMA, TE DRUGIM INSTITUCIJAMA, ZA VRIJEME PANDEMIJE COVID -19.

II

ZA ODGOVORNOG NASTAVNIKA ZA NASTAVNE PREDMETE **METODIČKA PRAKSA 1 I 2**, ODREĐUJE SE DOC. DR. ALMA ČOVIĆ-FILOPOVIĆ, S OBZIROM DA JE PREDMETNI NASTAVNIK NA BOLOVANJU.

III

IZMJENJENI (PRILAGOĐENI) SILABUSI ZA LJETNJI SEMESTAR STUDIJSKE 2019/2020. GODINE, IZ STAVA I. OVE ODLUKE SASTAVNI SU DIO OVE ODLUKE.

Obrazloženje

IZMJENJENI (PRILAGOĐENI) SILABUSI ZA LJETNJI SEMESTAR STUDIJSKE 2019/2020. GODINE SAČINJENI SU U SKLADU SA ODLUKOM VIJEĆA FAKULTETA, BROJ: 02-01/195 OD 6. 5. 2020. GODINE, A KOJI SE ODNOSE NA REALIZACIJU ČASOVA HOSPITOVARA I OSTALIH VODOVA PRAKSE U SREDNJIM I OSNOVnim ŠKOLAMA, TE DRUGIM INSTITUCIJAMA, ZA VRIJEME PANDEMIJE COVID -19, KAKO SLIJEDI:

ODSJEK ZA ANGLISTIKU, ODSJEK ZA GERMANISTIKU, ODSJEK ZA HISTORIJU, ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU ODSJEK ZA ROMANISTIKU I ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI.

ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BIH NIJE DOSTAVIO IZMJENJENI (PRILAGOĐENI) SILABUS, KAO NI ODSJEK ZA PEDAGOGIJU.

ODSJEK ZA ANGLISTIKU, ODSJEK ZA GERMANISTIKU, ODSJEK ZA ROMANISTIKU I ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI USVOJILI SU IZMJENJENE (PRILAGOĐENE) SILABUSI NA SJEDNICAMA ODSJEKA.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU USVOJIT ĆE IZMJENJENE (PRILAGOĐENE) SILABUSE NA SJEDNICI VIJEĆA ODSJEKA, ZAKAZANOJ ZA PONEDJELJAK, 18. 5. 2020. GODINE, A ISTI SU POTPISANI OD STRANE ŠEFA ODSJEKA.

IZMJENJENI (PRILAGOĐENI) SILABUSI ODSJEKA ZA HISTORIJU POTPISANI SU OD STRANE ŠEFA ODSJEKA.

ODSJEK ZA GERMANISTIKU ODREDIO JE ZA ODGOVORNOG NASTAVNIKA ZA NASTAVNE PREDMETE **METODIČKA PRAKSA 1 I 2**, DOC. DR. ALMU ČOVIĆ-FILOPOVIĆ, S OBZIROM DA JE PREDMETNI NASTAVNIK NA BOLOVANJU.

DEKAN FAKULTETA

Proj. dr. Muhamed Dželilović

DOSTAVITI:

1. Uz silabuse
2. Odsjecima/Katedrama x15
3. Dekanu Fakulteta
4. Prodekanima Fakulteta x3
5. Sekretaru Fakulteta
6. Studentskoj službi
7. Službi za nastavu
8. Uz zapisnik
9. Arhiva

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika nastave historije II						
Šifra/kod	FIL HIS 311	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2		
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2019/20		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	B/H/S						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Zijad Šehić					
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail:zijad.sehic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 153	Termin konsultacija	Četvrtak 9-12			
Saradnik	Ime i prezime	Mr. Melisa Forić Plasto					
	Kontakt podaci	Kabinet:130 E-mail:melisa.foric@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Četvrtak 11-13 Petak 17-20			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1 ; seminar 0 ; vježbe 1;						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastava na predmetu Metodika nastave historije II treba kroz vježbe i hospitacije, primjenom savremenih metodičkih standarda, studente osposobiti i pripremiti za samostalan rad s učenicima u osnovnim i srednjim strukovnim školama. Iz tog razloga posebna je pažnja posvećena potrebi i značaju pismenog pripremanja svakog nastavnog sata. Naglasak je na potpunoj artikulaciji nastavnog sata koji, kroz različite nastavne metode, treba zadovoljiti materijalne, funkcionalne i odgojne zadatke nastave historije. Kroz rad na nastavi do izražaja će doći primjena svih teoretskih obradenih i usvojenih pojmova koje čine jednu nastavnu pripremu, od odabira adekvatnog tipa nastavnog sata, oblika rada, metoda i upotrebe nastavnih sredstava i pomagala posebno informacionih tehnologija koje nude mnoge prednosti. Teorijsko znanje te primjeri iz nastavne prakse na osnovu hospitacija odražavaju se na pripremu i održavanje nastavnih sati na fakultetu i u školi, a samoprocjena rezultata u časovima zapažanja dodatno razvija buduće nastavničke kompetencije.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta Metodika nastave historije II je osposobiti studente/studentice za samostalno izvođenje nastave historije u osnovnoj školi. Studenti kroz primjenu već stečenog znanja u praktičnom radu razvijaju opće i specifične kompetencije potrebne za uspješno poučavanje historije u osnovnim i srednjim strukovnim školama.						

Ishodi učenja	<p>Studenti/studentice će:</p> <p>Upoznati se sa primjerima nastavnih praksi na osnovu hospitovanja u osnovnim i srednjim strukovnim školama.</p> <p>Ospozobiti se za samostalno kreiranje i izvedbu nastavnih sati u osnovnim i srednjim strukovnim školama.</p> <p>Primjeniti i uporediti uspješno usvojena teorijska znanja sa nastavnom praksom,</p> <p>Ospozobiti se za funkcionalno kreiranje nastavnih sati uz korištenje različitih nastavnih metoda i oblika rada.</p> <p>Upoznati osnovne pojmove i zadatke koji se vežu za predmet metodika nastave historije, kao i njihov značaj u obrazovanju i odgoju učenika.</p> <p>Upoznati i kritički promišljati o odgojno-obrazovnim ciljevima nastave historije i znaju ih odrediti prilikom planiranja nastave i pripremanja pojedinih nastavnih satova.</p> <p>Ospozobljavati se za izradu godišnjih planova te planiranje, pripremanje i izvođenje pojedinih nastavnih satova.</p> <p>Ospozobljavati se za kreativan pristup pripremanju nastave.</p> <p>Ospozobljati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala.</p> <p>Razvijati osjećaj odgovornosti i profesionalnosti za rad u nastavi.</p> <p>Razvijati sposobnosti za samoprocjenu nastavničke kompetencije.</p>
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Priprema nastavnog sata historije za srednju školu i njen značaj Pismena priprema i artikulacija nastavnog sata
2.	Nastavna pomagala i sredstva u nastavi historije s posebnim osvrtom na suvremenu multimedijalnu prezentaciju
3.	Priprema studenata za hospitacije; rad na pismenim pripremama i artikulaciji nastavnog sata
4.	Nastavni sati na fakultetu, ogledni sat – pripremni sat za nastavu u osnovnoj ili srednjoj strukovnoj školi. Zapažanja o održanim satima
5.	Nastavni sati na fakultetu, ogledni sat – pripremni sat za nastavu u osnovnoj ili srednjoj strukovnoj školi. Zapažanja o održanim satima
6.	Nastavni sati na fakultetu, ogledni sat – pripremni sat za nastavu u osnovnoj ili srednjoj strukovnoj školi. Zapažanja o održanim satima

7.	Nastavni sati na fakultetu ogledni sat – pripremni sat za nastavu u osnovnoj ili srednjoj strukovnoj školi. Zapažanja o održanim satima
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nastavni sati na fakultetu, ogledni sat – pripremni sat za nastavu u osnovnoj ili srednjoj strukovnoj školi.Zapažanja o održanim satima
10.	Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom, održavanje oglednih sati putem online platformi
11.	Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom, održavanje oglednih sati putem online platformi
12.	Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom, održavanje oglednih sati putem online platformi
13.	Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom, održavanje oglednih sati putem online platformi
14.	Zapažanja o održanim satima (dosezi zadanih ciljeva; učinkovitost nastavnih metoda; savremena didaktička pomagala) Priprema za izvođenje sata u osnovnoj ili srednjoj strukovnoj školi.
15.	Samostalno izvođenje nastavnog sata putem online platforme (skype ili zoom)
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi, na kojima studenti stiču nastavnu praksu. Nastavna se praksa realizira kroz hospitovanje u osnovnim i srednjim strukovnim školama, te držanje nastave na fakultetu i u školama, kao i kroz samostalni rad studenata. S obzirom na situaciju uzrokovano virusom covid-19 studenti će putem online platforme, koju nastavnik već koristi na drugim kolegijima, obaviti hospitovanje tako što će samostalno (ili u manjim grupama na određenim odsjecima zbog velikog broja studenata na godini) pripremati i realizovati ogledne časove ili sekvence oglednih časova, kao što je i predviđeno silabusom.
--	--

	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. T. I. Berend, Historija – znanstvena disciplina i školski predmet», Naše teme, XXVIII/4, 5, Zagreb 1984 2. Zbornik radova: Jugoslovenski simpozij o nastavi historije, Novi Sad, 1972; 3. V. Vego, Metodika nastave povijesti, Mostar 1998; 4. Rendić-Miočević, Didaktičke inovacije u nastavi povijesti, Zagreb 1989; 5. F. Isaković, Ekskurzija kao oblik proširivanja i produbljivanja znanja u nastavi istorije, Nastava povijesti, 1 i 2, Zagreb 1985; 6. B. Drašković, Povijesna karta i povijesni atlas kao temeljna nastavna sredstva za snalaženje u prostornim promjenama u prošlosti, Nastava povijesti, 1, Zagreb 1976</p>
Literatura	<p><i>Dodata</i></p> <p>Robert Stradling, Nastava europske povijesti 20. stoljeća, Zagreb: Srednja Europa, 2003. Nastavni planovi i programi iz historije/istorije/povijesti za gimnazije i srednje škole (1. – 4. razred) Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008. Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006. Nekada davno...živjeli smo zajedno, Zajednički rad s multiperspektivnim pristupom, EUROCLIO 2014. Obični ljudi u neobičnoj zemlji, Svakodnevni život u Bosni I Hercegovini, Hrvatskoj I Srbiji 1945-1990, EUROCLIO 2008.</p>
Napomene	*Zbog uvjeta u kojima se izvodi nastava s obzirom na virus covid-19 završna provjera znanja u okviru oglednog časa će se umjesto u osnovnoj školi održati na fakultetu putem neke od online platformi uz prisustvo drugih studenata.

Preuz. R. Lukač.

Holcusey

Sign. _____

Datum: 11.02.2020. god.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA HISTORIJU
Sarajevo, 4. 2. 2020. godine

VIJEĆU FAKULTETA

PREDMET: *Silabusi za ljetni semestar studijske 2019/2020. godine*

Poštovani,

Obavještavamo Vas da su nastavnici Odsjeka za historiju dostavili sve silabuse za ljetni semestar studijske 2019/2020. godine predviđene važećim nastavnim planovima i programima i Planom nastave za studijsku 2019/2020. godinu.

Srdačno,

Rukovodilac podorganizacione jedinice

Prof. dr. Amila Kasumović

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

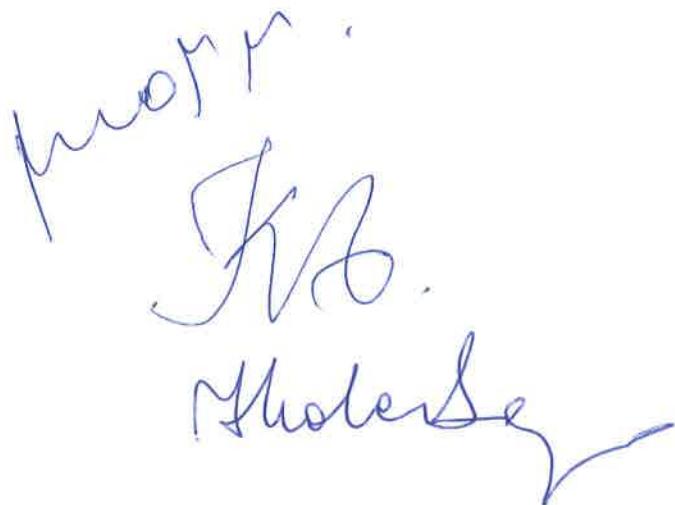

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pomoćne historijske discipline				
Šifra/kod	FIL HIS 134	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2019/2020
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Emir Filipović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: emir.filipovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 155	Termin konsultacija	utorak, 15-18 srijeda 15-17	
Saradnik	Ime i prezime	Almir Peco			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: almir.peco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 155	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 3;	seminar ---;	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>U okviru predmeta Pomoćne historijske discipline (FIL HIS 134) studenti će stići osnovna znanja iz niza naučnih grana koje se tradicionalno smatraju elementarnima u radu na antičkoj i srednjovjekovnoj izvornoj građi. Na nastavi će obradivati paleografiju i epigrafiku s pregledom razvoja latinskog, glagoljskog i ciriličnog pisma, te će se kroz praktični rad upoznati s pismima koja su korištena na bosanskohercegovačkom prostoru kroz prošlost. Znatan dio pažnje bit će posvećen diplomatici kako bi studenti mogli prepoznati vanjske i unutrašnje karakteristike isprave te analizirati njihovu strukturu, kao i egdotici kroz koju će se upoznati s pravilima i metodama za izdavanje arhivske građe. Time će se studenti uvesti u temeljne vještine istraživačkog rada te ovladati tehničkim znanjima i postupcima za rad na tumačenju pisanih historijskih spomenika. Osim toga, studenti će se kroz ovaj predmet upoznati sa serijom disciplina koje pokrivaju druge segmente istraživačkog rada, poput chronologije, heraldike, veksilogije, sfragistike, numizmatike, historijske metrologije, genealogije, historijske geografije s kartografijom, onomastike i arhivistike.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Na kraju kursa studenti bi trebali biti osposobljeni za samostalan rad na dokumentima i historijskim spomenicima, s posebnim osvrtom na historiju Bosne i Hercegovine.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1. 24.2.-28.2. 2020.	Upoznavanje s predmetom; Paleografija (nastanak i razvoj, pojava pisma, materijali za pisanje)
2. 2.-6.3. 2020.	Paleografija (latinsko pismo rimskog perioda i srednjeg vijeka)
3. 9.-13.3. 2020.	Paleografija (ćirilsко и глаголјско писмо)
4. 16.-20.3. 2020.	Državni arhiv u Dubrovniku
5. 23.-27.3. 2020.	PROVJERA ZNANJA
6. 30.3.-3.4. 2020.	Epigrafika
7. 6.-10.4. 2020.	Diplomatika (razvoj latinske diplomatike, struktura isprave)
8. 13.-17.4. 2020.	Diplomatika (bizantska diplomatika, kancelarije i notarijati)/online sedmica
9. 20.-24.4. 2020.	Hronologija
10. 27.4.-1.5. 2020.	PROVJERA ZNANJA
11. 4.-8.5. 2020.	Sfragistika ili sigilografija; Pečati srednjovjekovne Bosne
12. 11.-15.5. 2020.	Numizmatika; Novac srednjovjekovne Bosne
13. 18.-22.5. 2020.	Heraldika; Grbovi srednjovjekovne Bosne
14. 25.-29.5. 2020.	Filigranologija, kodikologija i egdotika
15. 1.-5.6. 2020.	ZAVRŠNI ISPIT
16. 8.-12.6. 2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 15.-19.6. 2020.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 22.-26.6. 2020.	

	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>20</td><td>20 %</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>20</td><td>20 %</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Seminarski rad</td><td>10</td><td>10 %</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Aktivnost</td><td>10</td><td>10 %</td></tr> <tr> <td>5.</td><td>Usmeni ispit</td><td>40</td><td>40 %</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	20	20 %	2.	Druga provjera znanja	20	20 %	3.	Seminarski rad	10	10 %	4.	Aktivnost	10	10 %	5.	Usmeni ispit	40	40 %											Ukupno: 100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja	20	20 %																																		
2.	Druga provjera znanja	20	20 %																																		
3.	Seminarski rad	10	10 %																																		
4.	Aktivnost	10	10 %																																		
5.	Usmeni ispit	40	40 %																																		
		Ukupno: 100 bodova	100%																																		
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. Jakov Stipišić, <i>Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi</i>, Zagreb, 1991.</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>1. Viktor Novak, <i>Latinska paleografija</i>, Beograd, 1980. 2. Stjepan Antoljak, <i>Pomoćne istorijske nulte</i>, Kraljevo, 1971. 3. Bartol Zmajić, <i>Heraldika, sfragistika, genealogija</i>, Zagreb, 1999. 4. James M. Powell (ed.), <i>Medieval Studies. An Introduction</i>, Syracuse University Press, 1992.</p>																																				

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija klasičnog doba II						
Šifra/kod	FIL HIS 108	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	10		
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2019/2020.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema						
Jezik izvođenja nastave	bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. sc. Salmedin Mesihović					
	Kontakt podaci	Kabinet:134 E-mail: salmedin.mesihovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 157	Termin konsultacija	Ponedjeljak 10 – 12 Utorak 10 -11 Srijeda 12 – 13 Četvrtak 13 - 14			
Saradnik	Ime i prezime	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ____ 4 ____; seminar ____ 1 ____; vježbe ____ 4 ____						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	„Historija klasičnog doba II“ se bavi civilizacijom rimskog svijeta od njegovih <i>origines</i> pa do razdoblja kada se jedinstveni rimski svijet podijelio na tri dijela : latinski zapad, romejski grčki istok i islamski svijet. Sam predmet je podijeljen na četiri glavne cjeline : doba kraljevstva, Republike, Carstva i fenomene.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta „Historija klasičnog doba II“ je kvalitetno osposobljavanje studenta da ovlada znanjem o historiji rimske civilizacije, kao i da stekne vještine i znanja kojima može da razumije njenu baštinu i nasljeđe, kao i sticanje sposobnosti da naučeno primijeni u modernim historijskim procesima.						
Ishodi učenja	Znanje: Studenti stječu temeljna znanja o rimskom svijetu kroz njegovo 12 stoljetno postojanje. Ovladavanje ovim znanjem, studentu omogučava da sustavno razumije kulturno-istorijske procese (razvitke, prožimanja i sinkretiziranja) koji su se odvijali u navedenom periodu na širem Euromediterskom prostoru.						

	<p>Istovremeno se stiče i znanje o nastavnim metodama u prezentiranju rimske civilizacije.</p> <p>Vještine: Upotreba kritičkog aparata. Rad na izvornoj građi. Nastavne, pedagoške i didaktičke sposobnosti prenošenja znanja o rimskoj civilizaciji.</p> <p>Kompetencije: Sposobnost prezentiranja usvojenih metodoloških odrednica historijske nauke u kontekstu pisanja eseja / seminara /naučnog rada. Motivacija za izučavanje, istraživanje i prezentiranje (i u naučnom, i u stručnom, i u medijskom i u nastavnom smislu) rimske klasične civilizacije.</p>
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje sa predmetom. Literatura. Značaj rimske klasične civilizacije i njena dostignuća.
2.	Izvorna građa.
3.	Preduvjeti nastanka rimskoga svijeta. Indoeuropljani, Mediteran, Drevna Italija, Etrurci, „Sveta loza trojanska“ : Enejidska priča.
4.	Regalna epoha
5.	Rana Republika
6.	Srednja Republika.
7.	Agrarna kriza i Kasna Republika.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Fenomeni I.
10.	Fenomeni II.
11.	Uspostava principata i Augustovsko doba.

12.	Dinastije Julijevaca – Klaudijevaca i Flavijevaca.
13.	Dinastija Antonina.
14.	Dinastija Severa i “Pedesetogodišnjica”.
15.	Dominat.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Usmeno izlaganje (ex catedra), prezentacije, kartografija dokumentarni filmovi, referati i razgovori sa studentima u okvirima tematskih cjelina.																																							
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Esej/referat/seminar</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: _____ bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obavezno prisustvo studenata sa redovnim statusom studiranja uz maksimalno tri odsustva po semestru. • Aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te 				R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo na nastavi	10	10 %	2.	Aktivnost na nastavi	10	10%	3.	Esej/referat/seminar	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	25	25%	5.	Završni ispit	45	45%									Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																					
1.	Prisustvo na nastavi	10	10 %																																					
2.	Aktivnost na nastavi	10	10%																																					
3.	Esej/referat/seminar	10	10%																																					
4.	Polusemestralni ispit	25	25%																																					
5.	Završni ispit	45	45%																																					
Ukupno: _____ bodova			100%																																					

	<p>produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar nastavnih oblasti rimske klasične civilizacije. • Parcijalna provjera znanja polovinom semestra. Usmeni ispit sa gradivom iz prvih sedam tematskih jedinica. • Završna provjera znanja. Pismeni i usmeni ispit koji obuhvata materiju iz svih oblasti izučavanja nastavnog predmeta. <p>Napomena:</p> <p>Popis tema za seminarske radove biti će dostupan studentima na web stranici Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Salmedin Mesihović, ORBIS ROMANVS (Udžbenik za historiju klasične rimske civilizacije), Sarajevo, 2015.</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>1. Oksfordska istorija Rimskog sveta, Beograd, 1999. 2. D. Brujić, Vodič kroz svet antike, Beograd, 2002.</p>
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove metodika nastave historije 2						
Šifra/kod	FIL HIS 111	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4		
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2019/20		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	B/H/S						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Edin Radušić					
	Kontakt podaci	Kabinet: 132 Email: edin.radusic@ff.unsa.ba Telefon: 253-155	Termin konsultacija	Ponedjeljak 10-13			
Saradnik	Ime i prezime	Mr. Melisa Forić Plasto					
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail: melisa.foric@ff.unsa.ba Telefon: 253-153	Termin konsultacija	Četvrtak 11-13 Petak 17-20			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1 ;	seminar 0 ;	vježbe 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Fokus nastavnog predmeta Osnove metodike nastave historije 1 je definiranje predmeta i zadataka nastave historije kroz njezin razvoj i značaj kao nastavne discipline u procesu obrazovanja i odgoja. Naglasak se stavlja na zadatke koji ukazuju na značaj i razvoj historijskog mišljenja, moralni odgoj i razvoj estetskog osjećaja. U sadržaju nastavnog predmeta je upoznavanje sa značajem i ulogom nastave historije u prošlosti, kao o položaju u obrazovnom sistemu u Bosni i Hercegovini u prošlosti I u savremeno doba. Studenti će se upoznati sa osnovnim pojmovima kao što su nastava, tipovi nastave, nastavni planovi, programi, kurikulum, te njihovim značajem za nastavni process. Predstaviti će se i značaj primjene najvažnijih nastavnih metoda i oblika rada kao i definiranju i ulozi materijalnih, funkcionalnih i odgojnih zadataka nastave historije u osnovnim školama.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta Osnove metodike nastave historije 2 je teoretski i praktično osposobiti studente/studentice za buduće samostalno izvođenje nastave. Studenti stiču teoretska i praktična znanja o osnovnim pojmovima iz predmeta metodika nastave historije, te razvijaju se opće i specifične studentske kompetencije potrebne za kasnije uspješno poučavanje nastave historije i praktičan rad u nastavi.						

Ishodi učenja	<p>Studenti/studentice će:</p> <p>Znanje: Upoznati osnovne pojmove koji se vežu za izvođenje nastave historije. Upoznati didaktičko-metodičke karakteristike savremene nastave povijesti. Usvojiti osnovna teorijska znanja i metodološke postavke savremene historiografije o učenju i poučavanju historije. Poznavati osnovne metode rada u nastavi. Razlikovati tipove časova i odabrati odgovarajuće metode za uspješnije izvođenje nastave za te tipove časova.</p> <p>Vještine:</p> <p>Ospozobljavati se za kreativan pristup pripremanju nastave. Ospozobljati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala.</p> <p>Kompetencije: Diskusija, kritičko mišljenje, analiziranje nastavnih materijala za buduće samostalno planiranje i izvođenje nastave.</p>
----------------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Oblici i tipovi nastavnog sata. Uvodni sat. Obrane novog gradiva. Ponavljanje. Vježbanje. Provjeravanje. Sistematiziranje.
2.	Priprema nastavnog sata. Dijelovi nastavnog sata;
3.	Nastavna sredstva i pomagala u nastavi historije u srednjim školama.
4.	Udžbenik u nastavi historije
5.	Udžbenik u nastavi historije
6.	Radna sveska, Historijska čitanka i priručnik
7.	Historijska karta i atlas.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Informatičke tehnologije i mediji.

10.	Rad s historijskim izvorima.
11.	Rad sa vizualnim izvorima.
12.	Terenska nastava.
13.	Nastava historije i muzeji.
14.	Ocjjenjivanje;
15.	Nastavnik i njegova uloga.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

	<ul style="list-style-type: none"> • Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Tokom izvođenja nastave studenti/studentice će imati obavezu čitanja kraćih tekstova i analiza dokumenata vezanih za teme koje se obrađuju na predavanjima te će iste imati priliku prezentirati na nastavi. Za navedene aktivnosti moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Polusemestralni ispit koji se polaže na temelju obavezne literature polaže se u 8. sedmici semestra. Na polusemestralnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova. • Završni ispit polaže se na kraju semestra u dva termina na temelju obavezne literature. Na završnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006. Lorin Anderson (ur.), Nastava orijentirana na učenje: vodič za nastavnike usmjerene na postignuća, Thessaloniki, 2014.</p> <p><i>Dodataknica</i></p> <p>Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008. Vladimir Vego, Metodika nastave povijesti, Mostar 1998;</p>
Napomene	

Edin Riznica
 IKA
 Mladen Božić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija Ilira i rimskih provincija u jugoistočnoj Europi						
Šifra/kod	FIL HIS 106	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6		
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2019/ 2020		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Preduslova za upis na ovaj predmet nema						
Jezik izvođenja nastave	bosanski jezik						
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Amra Šaćić Beća					
	Kontakt podaci	Kabinet: 134 E-mail:amra.sacic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 157	Termin konsultacija	Četvrtak 14 -15 Četvrtak 18 – 20 Petak 18 - 20			
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>1</u> ; vježbe <u>2</u>						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet je koncipiran tako da se studentima prezentiraju najvažniji segmeti kulturno - historijskog razvoja prostora današnje Zapadnog Balkana od perioda helenizma do kasne antike. U radu sa studentima biti će akcenat na antičkoj historiografiji koja se odnosi na Ilire i njima srođne zajednice, te topografiji, etnografiji, vojnoj historiji, ekonomiji i kulturi. Studeti će imati priliku da se upoznaju sa modernim viđenjem pojerala „ilirski“. Kroz rad na predavanjima, seminarima i vježbama studenti će se bliže upoznati sa značajem koji su autohtone zajednice iz Ilirika imale u kontekstu grčko – rimske civilizacije. Posebna pažnja biti će usmjerena ka izučavanju kulturno – historijskog razvoja autohtonih zajednica koje su naseljavale prostor naše države u antičko doba. Kako bi se više informisali o ilirskom, panonskom, grčkom i rimskom nasljeđem BiH u sklopu ovog predmeta je predviđena studentska posjeta muzeju (Zemaljskom muzeju ili Muzeju Sarajeva).						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente sa najstarijom regionalnom i nacionalnom historijom kroz izvore i literaturu. Korištenjem savremenih terminoloških postavki zasnovanih na modernoj metodološkoj misli historijske nauke težiti će se sagledavanju kulturno, ekonomskog i političkog razvoja autohtonih naroda zapadnog Balkana u antičkom periodu. Jedan od ciljeva ovog predmeta također je afirmisati kreativno, kritičko promišljanje o prošlosti zapadnog Balkana i društvenoj stvarnosti u antici.						

Ishodi učenja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznavanje osnovnih faktografskih činjenica 2. Razumijevanje historijskih uzročno – posljedičnih veza 3. Poznavanje i upotreba kritičkog aparata 4. Prezentiranje usvojenih metodoloških odrednica historijske nauke u kontekstu pisanja eseja / seminara iz perioda od 6.st.p.n.e do 6 st.n.e 5. Motivacija za izučavanje najstarije regionalne i nacionalne historije
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s nastavnim planom i programom. Upoznavanje s literaturom. Iliri u grčkim i rimskim pisanim izvorima (Pseudos Skilaks, Pseudo Skimnos, Teopomp, Polibije, Apijan, Svetonije, Strabon, Plinije Stariji, Velej Paterkul, Dion Kasije, Diodor Sicilijanski ...).
2.	Iliri u grčkoj mitologiji. Historijska topografija ilirskih zemalja. Periodizacija i hronologija razvijeta Ilira. Savremena naučna stajališta po pitanju Ilira. Problem porijekla ilirske etničke zajednice
3.	Grčka kolonizacija na Jadranu (<i>Apollonia, Epidamnos, Olcinium, Buthoe, Issa</i> , Isejska kolonija u Lumbardi, <i>Pharos</i> , Herakleja, <i>Korkyra Melaina, Tragurion, Epidaurum, Salona, Narona</i>).
4.	Prvi ilirski narodi na historijskoj sceni. Autarijati i njihova ekspanzija. Invazija Kelta. Ardijejci. Liburnska talasokratija.
5.	<i>Illyrii proprie dicti</i> (Iliri u Homerovim djelima. Narodi južne Ilirije. Države Enheljaca, Taulanta, Dardanaca.)
6.	Prvo ilirsko kraljevstvo (Bardilej i odnosi sa Makedonskim kraljem Filipom II, Aleksandar Makedonski i sukob sa Klitom i Glaukom. Usporedba ilirske države sa susjedima Makedonijom, Epirom i Trakijom)
7.	Agronovo kraljevstvo (Ilirsko gusarstvo. Najznačajnije ličnosti Agroneve dinastije. Ilirsko - epiiski rat, Prvi ilirski rat, reorganizacija južne Ilirije, Drugi ilirski rat, Položaj Ilira u rimsko - makedonskim sukobima, Treći ilirski rat)
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Odnos Ilira s Italijom u predrimsko doba. Ilirska etnografija u prvom stoljeću stare ere. Ratovi Rimljana protiv Ardijejaca i Plerejaca. Ratovi Rimljana protiv Histra. Ratovi Rimljana sa Delmatima (156. god pr.n.e - 35. god. pr.n.e).
10.	Oktavijanov ilirski rat (35 - 33. god. pr.n.e), pokoravanje Delmata i Japoda. Značaj Oktavijanovog ilirskog rata za ilirske narode koji su naseljavali prostor današnje Bosne i Hercegovine.
11.	Batonov ustank (izvori, uzroci, povod, faze ratovanja, najznačajnije ličnosti, etnička struktura pobunjenika, posljedice ustanka).
12.	Rimske provincije na prostoru Zapadnog Balkana (<i>Dalmatia, Moesia Superior</i> ,

	<i>Pannonia Superior, Pannonia Inferior</i>). Administrativno - pravne karakteristike uspostave rimske vlasti u Iliriku (<i>Civitates peregrinae, municipia, colonia, Res publica</i>).
13.	Duhovna kultura Ilira (domaći kultovi, grčki kultovi, rimski kultovi, orijentalni kultovi, <i>Interpretatio Romana</i>). Ilirska onomastika. Romanizacija Ilira. Svakodnevni život Ilira.
14.	Iliri u rimskoj vojsci (Beneficijarni konzulari u Dalmaciji i Panoniji, ilirske kohorte, rimski vojni logori u Bosni i Hercegovini. Vojska i proces romanizacije. Ilirski carevi).
15.	Ekonomski historija zemalja antičkog Ilirika (rudarstvo, trgovina, zanati, ilirska carina, rimske kovnica novca na Zapadnom Balkanu, radionice opeke, kamenolomi). Ilirski ostaci na Balkanu i nakon propasti antičke civilizacije.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analitička metoda (analiza određenih vojno – političkih i kulturnih događaja kroz podjelu na manje tematske celine) 2. Heuristička metoda (posticati studente da kroz međusobni razgovor ili kroz razgovor sa nastavnik dođu do zaključaka o uzročno – posljedičnim vezama u periodu koji se obrađuje) 3. Metode izučavanja hronologije 																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">R. br.</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">1.</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">Prisustvo na nastavi</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">10%</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">2.</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">Aktivnost na nastavi</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">10%</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">3.</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">Esej / seminar</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">10%</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">4.</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">Polusemestralna provjera znanja</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">25</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">25%</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">5.</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">Završni ispit</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">45</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">45%</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="text-align: right; padding: 5px;"></td><td style="text-align: right; padding: 5px;">Ukupno: 100 bodova</td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td><td style="text-align: center; padding: 5px;">100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obavezno prisustvo studenata sa redovnim statusom studiranja uz maksimalno tri odsustva po semestru. • aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo na nastavi	10	10%	2.	Aktivnost na nastavi	10	10%	3.	Esej / seminar	10	10%	4.	Polusemestralna provjera znanja	25	25%	5.	Završni ispit	45	45%										Ukupno: 100 bodova		100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prisustvo na nastavi	10	10%																																		
2.	Aktivnost na nastavi	10	10%																																		
3.	Esej / seminar	10	10%																																		
4.	Polusemestralna provjera znanja	25	25%																																		
5.	Završni ispit	45	45%																																		
	Ukupno: 100 bodova		100%																																		

	<p>produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra</p> <ul style="list-style-type: none"> • seminarски rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar ponuđenih tema iz perioda 6.st.p.n.e do 6.st.n.e u kontekstu predrimsko Ilirije i rimskog Ilirika • parcijalna provjera znanja polovinom semestra. Test će biti koncipiran tako da obuhvati gradivo koje će biti izloženo u prvih sedam sedmica nastave • završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra <p>Napomena:</p> <p>Popis tema za seminarske rade biti će dostupan studentima na web stranici Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. MESIHOVIĆ & ŠAČIĆ 2015. : Salmedin Mesihović & Amra Šačić, <i>Historija Ilira</i>, Sarajevo. 2. Grupa autora 1966. : <i>Kulturna istorija BiH</i>, Sarajevo (poglavlja E.Pašalić i Đ. Basler). 3. CABANES 2002. : Pierre Cabanes, <i>Iliri od Bardileja do Gencija</i>, Split. 4. WILKES 2001: J. J. Wilkes, <i>Iliri</i>, Split. 5. STIPČEVIĆ 1989.: Alkesandar Stipčević, <i>Iliri – povjest, život, kultura</i>, Zagreb. <p><i>Dodatna</i></p> <p>BOJANOVSKI 1988. : Ivo Bojanovski, <i>BiH u antičko doba</i>, ANU BiH, Djela knj. LXVI, CBI knj. 6, Sarajevo. BUSLADŽIĆ 2017. : Adnan Busladžić, <i>Tragovi antičkog teatra – muzike, gladijatorskih borbi i takmičenja iz arheoloških zbirki u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo. DUŠANIĆ 2010. : Slobodan Dušanić, <i>Selected Essays in Roman history and epigraphy</i>, Beograd. DŽINO 2010. : Danijel Džino, <i>Illyricum in Roman Politics, 229 BC – AD 68</i>, Cambridge DŽINO & DOMIĆ KUNIĆ 2013: Danijel Džino & Alka Domić Kunić, <i>Rimski ratovi u Iliriku – povjesni antinarativ</i>, Zagreb. GRBIĆ 2014.: Dragana Grbić, <i>Plemenske zajednice u Iliriku – predurbane administrativne strukture u rimskim provincijama između Jadranu i Dunava (I - III vek)</i>, Beograd. GRUPA AUTORA 2014.: <i>Zemlje antičkog Ilirika prije i poslije Milanskog edikta</i>, Sarajevo. IMAMOVIĆ 1977.: Enver Imamović, <i>Antički kulnii i votivni spomenici na području</i></p>

	<p><i>Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo.</p> <p>KALJANAC 2010.: Adnan Kaljanac, <i>Legenda o Kadmu i problem Enhelejaca</i>, Godišnjag ANUBIH, CBI 39, 53 — 81, Sarajevo.</p> <p>KOVÁCS 2014: Péter Kovács, <i>A history of Pannonia during the Principate</i>, Bonn.</p> <p>KOVÁCS 2016: Péter Kovács, <i>A History of Pannonia in the Late Roman Period I (284–363 AD)</i>, Bonn.</p> <p>MATIJAŠIĆ 2009.: Robert Matijašić, <i>Povijest hrvatskih zemalja u antici do cara Dioklecijana</i>, Zagreb.</p> <p>MESIHOVIĆ 2011. : Salmedin Mesihović, <i>Rimski vuk i ilirska zmija</i>, Sarajevo.</p> <p>MLADEXNOVIĆ 2012. : Dragana Mladenović, <i>Urbanism and Settlement in the Roman Province of Moesia Superior</i> (BAR International Series), Oxford.</p> <p>NOVAK 1952.: Grga Novak, <i>Issa i isejska država</i>, VAHD, 54, 5 - 70, Split.</p> <p>NOVAK 1961.:Grga Novak, <i>Stari Grci na Jadranskom moru</i>, JAZU 332, 145 - 221,Zagreb</p> <p>PAŠALIĆ 1975. : Esad Pašalić, <i>Sabrano djelo</i>, Sarajevo.</p> <p>PERINIĆ 2017. : Ljubica Perinić, <i>The Nature and Origin of the Cult of Silvanus in the Roman Provinces of Dalmatia and Pannonia</i>, Oxford.</p> <p>RENDIĆ – MIOČEVIĆ 1989.: Duje Rendić – Miočević, <i>Iliri i antički svijet</i>, Ilirološke studije, Split.</p> <p>ŠAŠEL KOS 2005: Marjeta Šašel Kos, <i>Appian and Illyricum</i>, Ljubljana.</p> <p>ZANINOVIĆ 2015.: Marin Zaninović, <i>Ilirski ratovi</i>, Zagreb.</p>
Napomene	Nastavnik će obaveznu literaturu studentima dati u digitalnom obliku u toku prve sedmice nastave

Handwritten signatures in blue ink, likely belonging to the professor and a student, are placed here. The top signature reads "Leontij Beck" and the bottom one "KA".

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Opća historija razvijenog i kasnog srednjeg vijeka (XII-XV st.)						
Šifra/kod	FIL HIS 206	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6		
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2019/2020		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	---						
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Emir Filipović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: emir.filipovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija	prema rasporedu			
Saradnik	Ime i prezime	Almir Peco					
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: almir.peco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija	prema rasporedu			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 1						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pregled izvora i literature. Razvoj gradova feudalne Evrope. Veliki crkveni raskol. Borba za investituru. Reformska pokret u crkvi u XII stoljeću. Križarski ratovi. Njemačko Carstvo nakon borbe za investituru. Francuska u razvijenom srednjem vijeku. Engleska od XI do XIII stoljeća. Heretički pokreti i borba protiv hereze. Dekadencija srednjovjekovne crkve – pape u Avinjonu. Engleska i Francuska u XIV i XV stoljeću. Stogodišnji rat. Kultura zapadne Evrope od XI do XV stoljeća. Ugarska od XI do XV stoljeća, Preporod u Italiji. Renesansa. Humanizam u Evropi						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti stječu osnovna znanja o historiji Zapadne Evrope u naznačenom razdoblju, obilježenom procesom modernizacije društvenih struktura koje će u tom obliku dočekati sljedeći period modernizacije koncem XVIII stoljeća.						

WWO.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 4.3.-8.3. 2019.	Upoznavanje s predmetom: <i>Pregled izvora i literature; Ispitno gradivo; Način polaganja ispita; Podjela zaduženja i zadataka: eseji i prezentacije</i>
2. 11.-15.3. 2019.	Razvoj gradova feudalne Evrope: <i>Ekonomski razvoj i obnova trgovine; Fromiranje građanstva; Gradovi i burgovi; Pravni status; Gradske društvene strukture; Sajmovi; Posljedice ekspanzije gradova</i>
3. 18.-22.3. 2019.	Prevlast crkve na Zapadu: <i>Crkva u X stoljeću; Veliki crkveni raskol; Kliničevska reforma; Monaški redovi; Grgur VII Hildebrand; Reformski pokret u crkvi u XII stoljeću; Širenje hereze; Prosjački redovi; Inocent III</i>
4. 25.-29.3. 2019.	Križarski ratovi: <i>Uzroci i okolnosti; Sabor u Clermonu; Prvi križarski rat: osvajanje Jerusalema; Četvrti križarski pohod: pad Carigrada 1204. godine; Latinsko Carstvo; Krstaši i njihove države; Viteški redovi; Kasniji križarski ratovi; Posljedice</i>
5. 1.4.-5.4. 2019.	Njemačko Carstvo poslije borbe za investituru: <i>Fridrik I Barbarosa; Bitka kod Buvinsa; Fridrik II; Vrijeme Interregnuma; Habzburgovci</i>
6. 8.4.-12.4. 2019.	Francuska u razvijenom srednjem vijeku: <i>Vladavina prvih Kapetskih kraljeva; XII stoljeće – jačanje kraljevske vlasti; Filip II August; unutrašnja politika, odnosi sa Engleskom; Luj IX Sveti</i>
7. 15.-19.4. 2019.	Engleska od XI do XIII stoljeća: <i>Normansko osvajanje: Viljam Osvajač, bitka kod Hastingsa, uspostava feudalnog sistema; Henri II Plantagenet: unutrašnja politika, sukob sa crkvom; Ričard I, Ivan Bez Zemlje, Velika povelja sloboda</i>
8. 22.-26.4. 2019.	Prva sistematizacija
9. 29.4.-3.5. 2019.	Dekadencija srednjovjekovne crkve: <i>Položaj papinstva u XIII stoljeću; Filip IV Ljepi i Bonifacije VIII; Pape u Avinjonu, Zapadna šizma; Crkveni sabori</i>
10. 6.-10.5. 2019.	Francuska u XIV i XV stoljeću: <i>Posljednji Kapetski kraljevi; Dinastija Valoa; Filip VI, Nezadovoljstvo građanstva i ustank žakerija; Karlo VII; Krčenje puta ka absolutističkoj vladavini francuskih kraljeva; Teritorijalno ujedinjenje</i>
11. 13.-17.5. 2019.	Engleska u XIV i XV stoljeću: <i>Vladavina Edvarda III; Razvoj političkih institucija; Odnosi sa crkvom; Džon Víklif, Ustanak Vata Tajlera, Dinastije Lancaster i York, Rat ruža</i>
12. 20.-24.5. 2019.	Stogodišnji rat: <i>Uzroci i povod; Zaraćene strane i odnos snaga; Engleska inicijativa: pobjede kod Kalea i Poatijea; Mir u Bretiniju;</i>
13. 27.-31.5. 2019.	Stogodišnji rat: <i>Oporavak Francuske; Bitka kod Azenkura, Ivana Orleanska, Značaj i posljedice rata</i>
14. 3.6.-7.6. 2019.	Venecija od XII do XV st. Ugarska od XI do XV st.
15. 10.-14.6. 2019.	Kultura zapadne Evrope od XI do XV st. Preporod u Italiji (XIV – XV st.). Renesansa. Humanizam u Evropi.
16.	Priprema za završni ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.-21.6. 2019.	
17. – 18.	Završni ispit

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																															
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>35</td><td>35 %</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Seminarski rad</td><td>15</td><td>15 %</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Aktivnost</td><td>15</td><td>15 %</td></tr> <tr> <td>5.</td><td>Usmeni ispit</td><td>35</td><td>35 %</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td><td colspan="2" style="text-align: right;">100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	35	35 %	3.	Seminarski rad	15	15 %	4.	Aktivnost	15	15 %	5.	Usmeni ispit	35	35 %									Ukupno: 100 bodova		100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																													
1.	Prva provjera znanja	35	35 %																													
3.	Seminarski rad	15	15 %																													
4.	Aktivnost	15	15 %																													
5.	Usmeni ispit	35	35 %																													
Ukupno: 100 bodova		100%																														
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																															
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - H. Pirenne, <i>Povijest Evrope od seobe naroda do XVI stoljeća</i>, Zagreb 1956. - S. Peinter, <i>Istorija srednjeg veka (284-1500)</i>, Beograd, 1997. - M. Šunjić, <i>Hrestomatija izvora za opštu istoriju srednjeg vijeka</i>, Sarajevo 1980. <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - R. Lopez, <i>Rođenje Evrope</i>, Zagreb 1978. - J. Le Goff, <i>Srednjovjekovna civilizacija zapadne Evrope</i>, Beograd 1974. - J. Le Goff, <i>Za jedan drugi srednji vek</i>, Novi Sad 1997. - M. Bloch, <i>Feudalno društvo</i>, Zagreb 1958. - J. Kulischer, <i>Opća ekonomska povijest</i>, Zagreb 1957. - B. Tuchman, <i>Daleko zrcalo (Zlosretno XIV stoljeće)</i>, I-II, Zagreb 1984. 																															

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija jugoistočne Evrope u razvijenom srednjem vijeku						
Šifra/kod	FIL HIS 223	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3		
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2019/2020		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----						
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Esad Kurtović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 138 kurtovic.esad@gmail.com	Termin konsultacija	prema rasporedu			
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci		Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar 1;	vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastave iz predmeta Historija jugoistočne Evrope u razvijenom srednjem vijeku izučavaju se sljedeće tematske cjeline: Slovenačke zemlje u razvijenom srednjem vijeku. Razvoj gradova. Hrvatska: Hrvatska pod Arpadovićima i Anžuvincima. Razvoj dalmatinskih gradova. Mletačka vlast u Dalmaciji. Istra i Slavonija. Ekonomija. Društveni odnosi. Dubrovnik: postanak i razvoj, državno i društveno uređenje, dubrovačko posredništvo između zaleđa i Evrope. Srbija Nemanjića. Crkveno i državno osamostaljivanje. Raspad Srpskog carstva. Despotovina Lazarevića i Brankovića između Mađara i Osmanlija. Ekonomija (rudarstvo) i razvoj gradova. Društvena hijerarhija. Zeta pod Nemanjićima i Balšićima. Ekonomija. Makedonija i Bugarska između Srbije, Bizanta i Osmanskog carstva. Albanija u srednjem vijeku. Kultura i umjetnost u razvijenom srednjem vijeku. Pad srednjovjekovnih država pod osmansku vlast.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Stjecanje znanja studenata o najvažnijim segmentima političke, ekonomske, društvene i kulturne historije jugoistočne Evrope u razvijenom i kasnom srednjem vijeku.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1. 24.2.-28.2. 2020.	Predmet. Ciljevi. Pojašnjavanje silabusa, ispitnog materijala i načina ocjenjivanja. Izvori i literatura za historiju jugoistočne Evrope u razvijenom sr. vijeku
2. 2.-6.3. 2020.	Grupni rad: Beograd u srednjem vijeku
3. 9.-13.3. 2020.	Grupni rad: Zadužbine Nemanjića
4. 16.-20.3. 2020.	Grupni rad: Privredna osnova srednjovjekovne Srbije
5. 23.-27.3. 2020.	Prva provjera znanja studenata (Test iz nastavnog sadržaja <i>Historija jugoistočne Evrope razvijeni srednji vijek</i> , str. 7-109: Srbija Nemanjića; Despotovina; Balšići u Zeti) Test vrijednosti 20 bodova
6. 30.3.-3.4. 2020.	Osvajanje Zadra. Zlatna bula Andrije II. Zlatna bula Bele IV. Zadarski mir
7. 6.-10.4. 2020.	Hrvatske vlasteoske porodice
8. 13.-17.4. 2020.	Rudarstvo na jugoistoku Evrope / online sedmica
9. 20.-24.4. 2020.	Dubrovnik u razvijenom srednjem vijeku
10. 27.4.-1.5. 2020.	Druga provjera znanja studenata (Esej iz nastavnog sadržaja <i>Historija jugoistočne Evrope razvijeni srednji vijek</i> , str. 111-210) Esej vrijednosti 20 bodova
11. 4.-8.5. 2020.	Mletačka vlast u Dalmaciji
12. 11.-15.5. 2020.	Slovenačke zemlje u razvijenom srednjem vijeku
13. 18.-22.5. 2020.	Kompenzacija (zamjenska sistematizacija vrijednosti 20 bodova)
14. 25.-29.5. 2020.	Pad srednjovjekovnih država pod osmansku vlast.
15. 1.-5.6. 2020.	Puškar Jerg-Konstantin Mihailović-Osmanske katastarske knjige
16. 8.-12.6. 2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 15.-19.6. 2020.	Završni ispit (Usmeni odgovor iz nastavnog sadržaja <i>Historija jugoistočne Evrope razvijeni srednji vijek</i> , str. 211-235). Usmeni odgovor vrijednosti 40 bodova
18. 22.-26.6. 2020.	

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Prva provjera znanja	20	20 %
	2.	Druga provjera znanja	20	20 %
	3.	Seminarski rad	10	10 %
	4.	Aktivnost	10	10 %
	5.	Usmeni ispit	40	40 %
				Ukupno: 100 bodova
				100%
Obrazloženje: Prva sistematizacija (Test), Druga sistematizacija (Esej) i Završni ispit (Usmeni odgovor) zasnivaju se na nastavnom materijalu: Esad Kurtović, Historija jugoistočne Evrope razvijeni srednji vijek, Sarajevo 2010. Seminarski rad i Aktivnost zasnivaju se na pisanju seminarskog rada, odbrani seminarskog rada u kojoj učestvuju svi studenti, referatima grupnog rada, pismenim izražavanjem putem referata na zadano ili odobrenu temu, usmenim izlaganjem u toku nastave i konsultacija, te drugim odobrenim vidovima studentskog angažmana vezanog za temetski okvir predmeta. Bodovna vrijednost rubrike Aktivnosti može biti i veća od predviđenog broja bodova. Prema potrebi (zahtjev studenata) u 13 sedmici se održava zamjenska sistematizacija kojom se mogu popraviti rezultati prve ili druge sistematizacije. Uslov za izlazak na Završni ispit je osvojeno 30 bodova za jednopredmetni a 18 bodova za dvopredmetni studij.				
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:			
	a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;	b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
Literatura	c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;	d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
	e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;	f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kurtović, E. (2010), <i>Historija jugoistočne Evrope u razvijenom srednjem vijeku</i>. Sarajevo. (skripta) <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ćirković, S. (1995) <i>Srbija u srednjem veku</i>. Beograd. Frensis, K. (1989) <i>Sloveni</i>. I-II. Beograd. <i>Istorija Crne Gore I</i> (1967). Titograd. <i>Historija (Istorijski narod Jugoslavije I</i> (1953). Zagreb (Beograd). Raukar, T. (1997) <i>Hrvatsko srednjovjekovlje</i>. Zagreb. Živković, T. (2002) <i>Južni Sloveni pod vizantijском vlašću (600-1025)</i>. Beograd. <i>Istorija makedonskog naroda I</i> (1970). Skopje. Kos, M. (1960) <i>Istorijski Slovenaca</i>. Beograd. Voje, J. (1994) <i>Nemirni Balkan</i>. Ljubljana 				

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva provjera znanja	20	20 %
2.	Druga provjera znanja	20	20 %
3.	Seminarski rad	10	10 %
4.	Aktivnost	10	10 %
5.	Usmeni ispit	40	40 %
Ukupno: 100 bodova			100%

Obrazloženje: Prva sistematizacija (Test), Druga sistematizacija (Esej) i Završni ispit (Usmeni odgovor) zasnivaju se na nastavnom materijalu: **Esad Kurtović, Historija jugoistočne Evrope razvijeni srednji vijek, Sarajevo 2010.** Seminarski rad i Aktivnost zasnivaju se na pisanju seminarског rada, odbrani seminarског rada u kojoj učestvuju svi studenti, referatima grupног rada, pismenim izražavanjem putem referata na zadani ili odobrenu temu, usmenim izlaganjem u toku nastave i konsultacija, te drugim odobrenim vidovima studentskog angažmana vezanog za temetski okvir predmeta. Bodovna vrijednost rubrike Aktivnosti može biti i veća od predviđenog broja bodova. Prema potrebi (zahtjev studenata) u 13 sedmici se održava zamjenska sistematizacija kojom se mogu popraviti rezultati prve ili druge sistematizacije. Uslov za izlazak na Završni ispit je osvojeno 30 bodova za jednopredmetni a 18 bodova za dvopredmetni studij.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Obavezna:

1. Kurtović, E. (2010), *Historija jugoistočne Evrope u razvijenom srednjem vijeku*. Sarajevo. (skripta)

Dopunska:

- Doprinosi:

 1. Čirković, S. (1995) *Srbi u srednjem veku*. Beograd.
 2. Frensis, K. (1989) *Sloveni*. I-II. Beograd.
 3. *Istorijska Crna Gora I* (1967). Titograd.
 4. *Historija (Istorijska) naroda Jugoslavije I* (1953). Zagreb (Beograd).
 5. Raukar, T. (1997) *Hrvatsko srednjovjekovlje*. Zagreb.
 6. Živković, T. (2002) *Južni Sloveni pod vizantijskom vlašću (600-1025)*. Beograd.
 7. *Istorijska makedonskog naroda I* (1970). Skopje.
 8. Kos, M. (1960) *Istorijska Slovenaca*. Beograd.
 9. Voje, J. (1994) *Nemirni Balkan*. Ljubljana

Ernest H. Stone
Hoboken, N.J.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosna u razvijenom srednjem vijeku						
Šifra/kod	FIL HIS 213	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5		
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2019/2020		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----						
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Emir Filipović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: emir.filipovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 155	Termin konsultacija	utorak, 15-18 srijeda 15-17			
Saradnik	Ime i prezime	Almir Peco					
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: almir.peco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 155	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar 1;	vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>U okviru predmeta Bosna u razvijenom srednjem vijeku (FIL HIS 213) studenti će obradivati historiju srednjovjekovne Bosne od početka 13. stoljeća do pada Bosanskog kraljevstva pod osmansku vlast 1463. godine. U poređenju s ranijim razdobljima bosanskohercegovačke prošlosti, ovaj period je relativno dobro dokumentiran pisanim izvornom gradom i materijalnim ostacima, što je rezultiralo srazmjerne većim brojem napisanih istraživačkih monografija, studija, rasprava i članaka o raznim temama vezanim za historiju srednjovjekovne Bosne. Na to je svakako utjecala i činjenica da se nesumnjivo radi o stoljećima tokom kojih je bosanska država izrasla u veoma snažno kraljevstvo sa značajnom ulogom u regionalnim političkim, društvenim i kulturnim prilikama, te da je tada uporedno sa snaženjem državnih struktura formiran i specifični bosanski identitet. Studentima će tokom nastave biti predstavljeni svi najvažniji trenuci političke prošlosti Bosanske banovine i kraljevstva, s posebnim osvrtom na društvene prilike i kulturna postignuća toga vremena.</p>						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Kroz prizmu poređenja snimaka originalnih dokumenata s objavljenim poveljama i pismima bosanskih vladara i vlastele, studenti će vježbati latinsku i cirilsku paleografiju te se osposobljavati za samostalno provođenje vanjske kritike historijskih izvora. Uz te praktične aktivnosti ovladat će osnovnim pojmovima iz bosanske historije razvijenog srednjeg vijeka kako bi iste mogli primjenjivati u svom budućem radu. Tokom aktivnog rada na nastavi poseban naglasak bit će postavljen na autore historiografske produkcije o srednjovjekovnoj Bosni, s ciljem i u namjeri da se studenti kvalitetnije pripremaju za kritičko vrednovanje postignutih rezultata u historiografiji. To će, uz savladane vještine kritičkog čitanja, pisanja i razmišljanja, doprinijeti njihovoj samostalnosti u donošenju sopstvenih zaključaka o prošlosti i njenom značenju za svijet koji ih okružuje.</p>						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1. 24.2.-28.2. 2020.	Upoznavanje s predmetom; Pregled izvora i literature; Bosna u prvoj polovini 13. stoljeća; ban Matej Ninoslav
2. 2.-6.3. 2020.	Bosna u drugoj polovini 13. stoljeća; Knezovi Bribirski kao banovi Bosne
3. 9.-13.3. 2020.	Vladavina bana Stjepana II Kotromanića; Teritorijalno širenje Bosne i njeni odnosi s okruženjem u 14. stoljeću; Privredni napredak zemlje
4. 16.-20.3. 2020.	Vladavina bana Tvrtka I Kotromanića; Teritorijalno-političko ustrojstvo Bosne; Vjerna služba i vjera gospodska
5. 23.-27.3. 2020.	PROVJERA ZNANJA
6. 30.3.-3.4. 2020.	Proglasenje Bosne kraljevstvom 1377. godine; Vladavina kralja Tvrtka I
7. 6.-10.4. 2020.	Vladavina Tvrtkovićih nasljednika; Stanak – Državni sabor
8. 13.-17.4. 2020.	Gospoda rusaška – Hrvatinići – Pavlovići – Kosače; Bosna početkom 15. stoljeća/online sedmica
9. 20.-24.4. 2020.	Kralj Tvrtko II Tvrtković i kralj Stjepan Tomaš Ostojić
10. 27.4.-1.5. 2020.	PROVJERA ZNANJA
11. 4.-8.5. 2020.	Vladavina Stjepana Tomaševića; Pad Bosanskog kraljevstva pod osmansku vlast
12. 11.-15.5. 2020.	Crkva bosanska i vjerske prilike u srednjovjekovnoj Bosni
13. 18.-22.5. 2020.	Privreda; Trgovina; Rudarstvo; Zemljoradnja; Stočarstvo
14. 25.-29.5. 2020.	Kultura; Pismenost; Umjetnost; Arhitektura; Stećci
15. 1.-5.6. 2020.	ZAVRŠNI ISPIT
16. 8.-12.6. 2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 15.-19.6. 2020.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 22.-26.6. 2020.	

	Praćenje rada studenata se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>20</td><td>20 %</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>20</td><td>20 %</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Seminarski rad</td><td>10</td><td>10 %</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Aktivnost</td><td>10</td><td>10 %</td></tr> <tr> <td>5.</td><td>Usmeni ispit</td><td>40</td><td>40 %</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	20	20 %	2.	Druga provjera znanja	20	20 %	3.	Seminarski rad	10	10 %	4.	Aktivnost	10	10 %	5.	Usmeni ispit	40	40 %											Ukupno: 100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja	20	20 %																																		
2.	Druga provjera znanja	20	20 %																																		
3.	Seminarski rad	10	10 %																																		
4.	Aktivnost	10	10 %																																		
5.	Usmeni ispit	40	40 %																																		
		Ukupno: 100 bodova	100%																																		
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. Nada Klaić, <i>Srednjovjekovna Bosna. Politički položaj bosanskih vladara do Tvrtkove krunidbe (1377. g.)</i>, Zagreb, 1994, 89-266. 2. Sima Čirković, <i>Istorijske srednjovjekovne bosanske države</i>, Beograd, 1964, 58-341.</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>1. Pavao Andelić, <i>Bobovac i Kraljeva Sutjeska. Stolna mjesta bosanskih vladara u XIV i XV stoljeću</i>, Sarajevo, 1973. 2. Anto Babić, <i>Iz istorije srednjovjekovne Bosne</i>, Sarajevo, 1972. 3. Šefik Bešlagić, <i>Stećci – Kultura i umjetnost</i>, Sarajevo, 1980. 4. Sima Čirković, <i>Herceg Stefan Vukčić Kosača i njegovo doba</i>, Beograd, 1964. 5. Pejo Čošković, <i>Crkva bosanska u XV. stoljeću</i>, Sarajevo, 2005. 6. Desanka Kovačević, <i>Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni</i>, Sarajevo, 1961. 7. Desanka Kovačević-Kojić, <i>Gradska naselja srednjovjekovne bosanske države</i>, Sarajevo, 1978. 8. Herta Kuna, <i>Srednjovjekovna bosanska književnost</i>, Sarajevo, 2008. 9. Esad Kurtović, <i>Veliki vojvoda bosanski Sandalj Hranić Kosača</i>, Sarajevo, 2009. 10. Dubravko Lovrenović, <i>Na klizištu povijesti (sveta kruna ugarska i sveta kruna bosanska) 1387-1463</i>, Zagreb – Sarajevo, 2006. 11. Enver Redžić (ur.), <i>Prilozi za istoriju Bosne i Hercegovine I. Društvo i privreda srednjovjekovne bosanske države</i>, Sarajevo, 1987. 12. Jaroslav Šidak, <i>Studije o "Crkvi bosanskoj" i bogumilstvu</i>, Zagreb, 1975. 13. Ferdo Šišić, <i>Vojvoda Hrvoje Vukčić Hrvatinić i njegovo doba</i>, Zagreb, 1902. 14. Marko Šunjić, <i>Bosna i Venecija (odnosi u XIV. i XV. st.)</i>, Sarajevo, 1996.</p>																																				

Mr. M.
K. A.
Glover

Ahmed

SYLLABUS

Odsjek	Historija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija BiH u osmanskom periodu (do kraja 18. st.)						
Šifra/kod	FIL HIS 226	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	9		
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2019/20.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/						
Jezik izvođenja nastave	Bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Fahd Kasumović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 140 Email:fahd.kasumovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 252	Termin konsultacija	SRI. 9:00-12:00 ČET. 9:00-11:00			
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci		Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ____ 4 ____ ; seminar ____ 1 ____ ; vježbe ____ 3 ____						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na nastavi će biti obrađene izabrane teme iz vojno-političke, društveno-ekonomske i kulturne historije Bosne i Hercegovine u periodu od pada srednjovjekovnog bosanskog kraljevstva (1463.) do konca 18. stoljeća. Navedene teme poslužit će za predstavljanje raznovrsnosti načina na koji je u historiografiji konceptualizirana povijest BiH u osmanskom periodu. Na konkretnim primjerima studenti će upoznati s faktorima koji su utjecali na izgradnju navedenih predodžbi, uz naglašavanje postojanja međusobno suprotstavljenih diskursa i perspektiva. Na predavanjima i vježbama vodit će se računa o predstavljanju primjera iz primarnih izvora koji ukazuju na manifestacije povjesne dinamike na tlu BiH u razdoblju od uspostavljanja osmanske vlasti do 1800. Osim toga, pažnja će biti posvećena kompariranju znanja o povijesti osmanske Bosne sa relevantnim znanjima o političkoj, socijalnoj, ekonomskoj i kulturnoj historiji ostalih područja Osmanskog carstva.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je ospozobljavanje studenata da razumijevaju, kritički evaluiraju i dekonstruiraju historiografske predodžbe o političkim, društveno-ekonomskim i kulturnim prilikama na tlu BiH u periodu od uspostavljanja osmanske vlasti do 1800.						
Ishodi učenja							

	Studenti razumijevaju historiografske reprezentacije političkih, društveno-ekonomskih i kulturnih prilika na tlu BiH od uspostavljanja osmanske vlasti do konca 18. stoljeća, kao i način na koji su konstruirane i reproducirane različite slike povijesti, uz poseban osvrt na razumijevanje i valorizaciju argumentacijskih linija koje se susreću u historiografiji. Kritički evaluiraju i interpretiraju različite vrste teksta, primarne i sekundarne izvore, unaprjeđuju akademsku komunikaciju i debatne vještine te mogu uspješno u pismenoj i usmenoj formi prezentirati pitanja koja se odnose na različite aspekte povijesti BiH u osmanskom periodu.
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod u predmet. Temeljni pojmovi, strukture i procesi. Prostor i vrijeme. Historiografski diskursi i perspektive. Ključna pitanja i polemike. Primarni i sekundarni izvori. Kako razumijevati i tumačiti osmansku prošlost BiH?
2.	Rat i osmanska ekspanzija u 15. i 16. st.
3.	Odnos centar-periferija i institucionalno ustrojstvo
4.	Religija i vjerski identiteti
5.	Urbanizacija i gradski život
6.	Osmanska vojska u 15. i 16. stoljeću. Rat i vojna organizacija u 17. i 18. stoljeću
7.	Elektronska nastava
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Narativi o osmanskoj Bosni c. 1463-1800.
10.	Finansijski sistem i institucionalna transformacija
11.	Oblici otpora osmanskoj vlasti
12.	Život na selu i agrarna ekonomija.
13.	Kulturno stvaralaštvo i intelektualna elita

14.	Svakodnevni život
15.	Zaključna razmatranja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																																					
	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="padding: 5px;">R. br.</th><th style="padding: 5px;">Elementi praćenja</th><th style="padding: 5px;">Broj bodova</th><th style="padding: 5px;">Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">1.</td><td style="padding: 5px;">Aktivnost</td><td style="padding: 5px;">10</td><td style="padding: 5px;">10</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">2.</td><td style="padding: 5px;">Seminarski rad ili eseј</td><td style="padding: 5px;">10</td><td style="padding: 5px;">10</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">3.</td><td style="padding: 5px;">Polusemestralni ispit</td><td style="padding: 5px;">40</td><td style="padding: 5px;">40</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">4.</td><td style="padding: 5px;">Završni ispit</td><td style="padding: 5px;">40</td><td style="padding: 5px;">40</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">5.</td><td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;">Ukupno: 100 bodova</td><td style="padding: 5px;">100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti/-ice postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost: Bodaju se dolazak na nastavu, učešće u diskusijama, referati i prezentacije. Bodovi se dodjeljuju u rasponu od 1 do 10. 2. Seminarski rad ili eseј: Bodovi se dodjeljuju u rasponu od 1 do 10. Bodaju se struktura rada, argumentacijska linija i metodološki pristup, samostalnost u donošenju zaključaka, prezentacija. Rad je potrebno braniti u učionici. 3. Polusemestralna i završna provjera znanja su pismene. Provjera znanja se smatra uspješno položenom ako je student/-ica na njoj stekao/-la minimalno 50% od ukupnog broja predviđenih bodova. 4. Ako student student/-ica tokom semestra ostvari broj bodova koji zadovoljava uslove za prolaznu ocjenu, takvom studentu/-ici prolazna ocjena može biti upisana bez dodatnih provjera. 5. Na završnom ispitu student ne polaže gradivo koje je tokom semestra uspješno okončano. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost	10	10	2.	Seminarski rad ili eseј	10	10	3.	Polusemestralni ispit	40	40	4.	Završni ispit	40	40	5.														Ukupno: 100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Aktivnost	10	10																																		
2.	Seminarski rad ili eseј	10	10																																		
3.	Polusemestralni ispit	40	40																																		
4.	Završni ispit	40	40																																		
5.																																					
		Ukupno: 100 bodova	100%																																		

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šabanović, H. (1982) <i>Bosanski pašaluk</i>. Sarajevo. 2. Handžić, A. (1994) <i>Studije o Bosni</i>. Istanbul. 3. Kreševljaković, H. (1991) <i>Izabrana djela I-IV</i>. Sarajevo. 4. Aličić, A. (1996) <i>Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832.</i> Sarajevo. 5. Kasumović, I. (1999) <i>Školstvo i obrazovanje u bosanskom ejaletu za vrijeme osmanske uprave</i>. Mostar. 6. Sućeska, A. (1965) <i>Ajani: prilog izučavanju lokalne vlasti u našim zemljama za vrijeme Turaka</i>. Sarajevo. 7. Hafizović, F. (2016). <i>Kliški sandžak: od osnivanja do početka Kandijskog rata (1537-1645. godine)</i>. Sarajevo. 8. Pelidija, E. (1989) <i>Bosanski ejalet od Karlovačkog do Požarevačkog mira (1699-1718)</i>. Sarajevo. 9. Zlatar, B. (1996) <i>Zlatno doba Sarajeva</i>. Sarajevo. 10. Grupa autora (1998) <i>BiH od najstarijih vremena do kraja drugog svjetskog rata</i>. Sarajevo. 11. Moačanin, N. (1999) <i>Turska Hrvatska</i>. Zagreb. 12. Kasumović, F. (2014) "Osmanska agrarna politika i nadmetanje za zemlju u jugoistočnoj Evropi". U: <i>Analji GHB XXXV</i>. 14. Šabanović, H. (1969) „Vojno uređenje Bosne od 1463. g do kraja XVI st.“. U: <i>GDI BiH XI</i>. 15. Naučni skup „Širenje islama i islamska kultura u bosanskom ejaletu“ (1991). U: <i>POF 41</i>. 16. Taslidža, F. (2018) <i>Bosanski ejalet u doba Bečkog rata 1683-1699</i>. Mostar. 17. Korić, E. (2015) <i>Životni put prvog beglerbega Bosne: Ferhad-paša Sokolović (1530-90)</i>. Sarajevo. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Naučni skup „Kulturno-historijski tokovi u Bosni 15. do 19. st. (2010)“. U: <i>POF 60</i>. 2. Simpozij Vlasi u XV i XVI vijeku (1983). U: <i>Radovi ANUBiH, LXXIII</i>. 3. Handžić, A. (1975) <i>Tuzla i njena okolina u XVI vijeku</i>. Sarajevo. 4. Čehajić, Dž. (1986) <i>Derviški redovi u jugoslovenskim zemljama s posebnim osvrtom na BiH</i>. Sarajevo. 5. Filan, K. (2014) <i>Sarajevo u Bašeskijino doba: jezik kao stvarnost</i>. Sarajevo. 6. Čar-Drnda (2014) Hatidža, <i>Nastanak Mostara: urbani i demografski razvoj grada do kraja 16. stoljeća</i>. Sarajevo. 7. Pelidija, E. (2003) <i>Banjalučki boj 1737. - uzroci i posljedice</i>. Sarajevo.
Napomene	<p>Dodatni popis literature, kao i literatura za pripremanje eseja i seminarских radova, studentima će biti pravovremeno dostavljeni u toku semestra.</p>

Handwritten signatures in blue ink, likely belonging to the professor or administrator who approved the document.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Smrt u srednjem vijeku						
Šifra/kod	FIL HIS 363	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2		
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2019/2020		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----						
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Emir Filipović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: emir.filipovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija	prema rasporedu			
Saradnik	Ime i prezime	Almir Peco					
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: almir.peco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija	prema rasporedu			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1;	seminar --;	vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Paganski koncept smrti; Smrt u antici; Kristijanizacija smrti; Koncept ranokršćanskog grobnog spomenika; Epitafi; Umjetnički repertoar rano-srednjovjekovnog grobnog spomenika; Kulturološki utjecaj Biblije i ideje Sudnjega dana; Individualizacija smrti u XII. stoljeću – Ideja Čistilišta; Promjena koncepta grobnog spomenika; Groblje i crkva; Groblje i grad; Epitafi – smrt u književnosti; Reformacija i konceptualna izmjena strategije smrti.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti stječu osnovna znanja o fenomenu smrti počevši od njezinog paganskog razumijevanja do shvaćanja smrti koje je prevladalo u razvijenom i kasnom srednjem vijeku.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1. 24.2.-28.2. 2020.	Paganski koncept smrti
2. 2.-6.3. 2020.	Smrt u antici
3. 9.-13.3. 2020.	Kristijanizacija smrti
4. 16.-20.3. 2020.	Koncept ranokršćanskog grobnog spomenika
5. 23.-27.3. 2020.	PROVJERA ZNANJA
6. 30.3.-3.4. 2020.	Epitafi
7. 6.-10.4. 2020.	Umjetnički repertoar ranosrednjovjekovnog grobnog spomenika
8. 13.-17.4. 2020.	Kulturološki utjecaj Biblije i ideje Sudnjega dana /online sedmica
9. 20.-24.4. 2020.	Individualizacija smrti u XII. stoljeću – Ideja čistilišta
10. 27.4.-1.5. 2020.	PROVJERA ZNANJA
11. 4.-8.5. 2020.	Promjena koncepta grobnog spomenika
12. 11.-15.5. 2020.	Groblje i crkva
13. 18.-22.5. 2020.	Groblje i grad
14. 25.-29.5. 2020.	Reformacija i konceptualna izmjena strategije smrti
15. 1.-5.6. 2020.	ZAVRŠNI ISPIT
16. 8.-12.6. 2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 15.-19.6. 2020.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 22.-26.6. 2020.	

	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Prva provjera znanja	20	20 %
	2.	Druga provjera znanja	20	20 %
	3.	Aktivnost	20	20 %
	4.	Usmeni ispit	40	40 %
	Ukupno: 100 bodova			100%
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:			
	a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;		
	b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;		
	c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;		
	d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;		
	e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;		
	f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.		
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. Dubravko Lovrenović, <i>Stećci – Bosansko i humsko mramorje srednjeg vijeka</i>, Sarajevo, 2009.</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>1. Philippe Ariès, <i>Western Attitudes toward Death: From the Middle Ages to the Present</i>, The Johns Hopkins University Press, Baltimore and London, 1974.</p> <p>2. Žan Delimo, <i>Greh i strah. Stvaranje osećanja krivice na Zapadu od XIV. do XVIII. veka</i>, I., Dnevnik, Novi Sad, 1986.</p> <p>3. Mirača Elijade, <i>Istorijska verovanja i religijskih ideja</i>, I-III, Beograd, 1991.</p> <p>4. George T. Dennis, "Death in Byzantium", <i>Dumbarton Oaks Papers</i> 55 (2001), 1-7.</p>			

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "D. Lovrenović".

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Sandalj Hranić Kosača						
Šifra/kod	FIL HIS 361	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2		
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2019/2020		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-----						
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Esad Kurtović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 138 kurtovic.esad@gmail.com	Termin konsultacija	prema rasporedu			
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci		Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastave iz predmeta Sandalj Hranić Kosača izučavaju se sljedeće tematske cjeline: Rusaška gospoda. Karakteristike bosanskih velmoža. Kosače. Sandalj Hranić, predvodnik Kosača. Uzdizanje Sandalja Hranića do 1405. Samostalni velmoža (1405-1418), Stabilnija vremena 1419-1435, Kupoprodaja Konavala, Konavoski rat, Ekonomski profil, kultura, vjera.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Stjecanje znanja studenata o mjestu i ulozi velikog vojvode Sandalja Hranića Kosače u historiji srednjovjekovne bosanske države.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1. 24.2.-28.2. 2020.	Predmet. Ciljevi. Pojašnjavanje silabusa, ispitnog materijala (uvid u sadržaj ispitnog materijala i pojašnjenje sistematizacija) i načina ocjenjivanja. Izvori i literatura.
2. 2.6.3. 2020.	Rusaška gospoda. Karakteristike bosanskih velmoža
3. 9.-13.3. 2020.	Kosače
4. 16.-20.3. 2020.	Sandalj Hranić, predvodnik Kosača
5. 23.-27.3. 2020.	Prva provjera znanja studenata
6. 30.3.-3.4. 2020.	Uzdizanje Sandalja Hranića do 1405.
7. 6.-10.4. 2020.	Samostalni velmoža (1405-1418)
8. 13.-17.4. 2020.	Stabilnija vremena 1419-1435 /online sedmica
9. 20.-24.4. 2020.	Kupoprodaja Konavala
10. 27.4.-1.5. 2020.	Druga provjera znanja studenata
11. 4.-8.5. 2020.	Konavoski rat
12. 11.-15.5. 2020.	Ekonomski profil
13. 18.-22.5. 2020.	Kompenzacija (zamjenska sistematizacija vrijednosti 25 bodova)
14. 25.-29.5. 2020.	Kulturne prilike
15. 1.-5.6. 2020.	Vjerski profil bosanskog vojvode
16. 8.-12.6. 2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 15.-19.6. 2020.	Završni ispit
18. 22.-26.6. 2020.	

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:						
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)			
	1.	Prva provjera znanja	25	25 %			
	2.	Druga provjera znanja	25	25 %			
	4.	Aktivnost	10	10 %			
	5.	Usmeni ispit	40	40 %			
				Ukupno: 100 bodova 100%			
Skala ocjenjivanja	Obrazloženje: Prva sistematizacija (Test 25 bodova), Druga sistematizacija (Esej 25 bodova) i Završni ispit (Usmeni odgovor 40 bodova) zasnivaju se na nastavnom materijalu iz nastavnog plana i programa. Aktivnost (10 bodova) se zasniva na pismenom izražavanju putem referata na zadani ili odobrenu temu, usmenom izlaganju u toku nastave i konsultacija, te drugim odobrenim vidovima studentskog angažmana vezanog za tematski okvir predmeta. Bodovna vrijednost rubrike Aktivnosti može biti i veća od 10 bodova. Prema potrebi (zahtjev studenata) u 13 sedmici se održava zamjenska sistematizacija kojom se mogu popraviti rezultati prve ili druge sistematizacije. Uslov za izlazak na Završni ispit je osvojeno 30 bodova.						
	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:						
Literatura	a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;					
	b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;					
	c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;					
	d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;					
	e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;					
	f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.					
Obavezna:							
1. Kurtović Esad, <i>Veliki vojvoda bosanski Sandalj Hranić Kosača</i> , Sarajevo 2009.							
Dopunska:							
1. S. Ćirković, <i>Rusaška gospoda</i> , Istorijski časopis 21, Beograd 1974, 5-17.							
2. S. Ćirković, <i>Kosače u istoriografiji</i> , Kosače-osnivači Hercegovine, Beograd 2002, 209-220.							

1) $\beta(F, FX)$

- Obavezna:**

 1. Kurtović Esad, *Veliki vojvoda bosanski Sandalj Hranić Kosača*, Sarajevo 2009.

Dopunska:

 1. S. Ćirković, *Rusaška gospoda*, Istorijski časopis 21, Beograd 1974, 5-17.
 2. S. Ćirković, *Kosače u istoriografiji*, Kosače-osnivači Hercegovine, Beograd 2002, 209-220.

2002, 209 -

— 1 —

Ernest H. White
J. K. A.
Chambers

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Evropska i svjetska savremena historija 1918-2000				
Šifra/kod		Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	
Ciklus studija		Semestar	VI	Ak. Godina	2019/2020
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Zijad Šehić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail: zijad.sehic@gmail.com Telefon: 033- 253-153		Termin konsultacija	Pon. 13-15. Sri. 11-14.
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:		Termin konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 6; seminar 1; vježbe				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj: U okviru nastavnog predmeta studenti će se upoznati s glavnim karakteristikama i procesima u europskoj i svjetskoj historiji u period od završetka Prvog svjetskog rata do kraja XX stoljeća. Posebna pažnja će se posvetiti političkoj sceni Evrope i sagledavanju postojanja				

	<p>različitih koncepcija međunarodnih odnosa. Međuratno razdoblje će se sagledavati u kontekstu međunarodnih odnosa koji su se oblikovali kao rezultat Prvog svjetskog rata. Posebna pažnja će se posvetiti sagledavanju glavnih karakteristika Drugog svjetskog rata, kao i perioda do kraja XX stoljeća. Studenti će se osposobiti za samostalno korištenje izvora i literature, a na osnovu analize dokumenata i filmskog materijala će dopuniti postojeća saznanja. To će im pomoći u produbljivanju i dopunjavanju stečenog znanja, a posebno da razviju sposobnosti kritičkog mišljenja.</p>
Ishodi učenja	<p>Ishod učenja</p> <p>Studenti će se upoznati sa glavnim karakteristikama društveno-političkih odnosa u svijetu u XX stoljeću i na taj način sagledati kako su ta dešavanja utjecala na tok zbivanja na evropskoj i svjetskoj političkoj sceni. Studenti će moći prepoznati i kritički analizirati procese u određenim društveno-historijskim kontekstima</p> <p>Na osnovu analiza dokumentarnog i filmskog materijala student će biti osposobljen da vrši kritičke komparativne analize i u cijelini promatraju procese u u savremenom društvu.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1. 24-28. II	Uvodna razmatranja. Glavne karakteristike evropske i svjetske savremene historije.
2. 02-06. III	Politička karta svijeta nakon Prvog svjetskog rata 1918. Utjecaj političkih ideologija na sliku svijeta. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
3. 09-13. III	Tri glavne svjetske političke scene 1918-1939. <ul style="list-style-type: none"> - Zemlje građanske demokratije - Socijalizam - Totalitarni režimi Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.

4.	(SAD; Velika Britanija, Francuska, Vajmarska Republika, Čehoslovačka).
16-20. III	Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
5.	Socijalizam kao ideologija. SSSR i staljinizam.
23-27 III	Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
6.	Historijske osnove fašizma. Rasizam u vrijeme nacional-socijalizma Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
30. 03.- 03 IV	
7.	
06-10- IV	Put u Drugi svjetski rat 1936-1939. Španski građanski rat 1936-1939. Anšlus Austrije. Komadanje Čehoslovačke. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
8.	
13-17. 04. IV	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	
20. -24 IV	Prva faza Drugog svjetskog rata 1939-1943. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
10.	Druga faza Drugog svjetskog rata 1943-1945. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
27. IV- 01. V	
11.	Odnosi zemalja antifašističke koalicije u toku Drugog svjetskog rata 1939-1945. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
04. - 08 V	
12.	Svijet nakon Drugog svjetskog rata Bipolarni svijet. Period Hladnog rata. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
11. – 15. V	
13.	Evropa 1945-2000.

18-22. V	Evropske integracije. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
14.	Tehnika, nauka, kultura i sport 1945-2000.
25- 29. V	Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
15. 01.- 05 VI	Raspad komunizma u Evropi II test Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Na predavanjima studenti će u skladu sa nastavnim planom i programom biti upoznati sa najvažnijim činjenicama koje se odnose na nastavnu cjelinu. Pored predavanja u toku nastave na seminaru i vježbama studenti će na osnovu dokumentarne građe (filmski materijal, dokumenti i tekstovi) proširiti svoja saznanja kao i na osnovu diskusija i analiza razmatrane tematike.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	aktivnosti u nastavi	10	10
2.	esej ili seminarski rad 10	10	10
3.	polusemestralna provjera znanja	20	20
4.	II test	20	20
5.	Završni ispit pismeni i usmeni	40 (20+20)	40

Ukupno: 100 bodova			
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:			
<p>Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po navedenim aktivnostima. Da bi student pristupio završnom ispitu potrebno je da ostvari najmanje 30 bodova.</p> <p>Napomena:</p>			
<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 			
<p><i>Obavezna</i></p> <p>Povijest svijeta.</p> <p>Kenedi Pol, Uspon i pad velikih sila. Ekonomski promeni i ratovanje od 1500. do 2000. godine, Biblioteka Sinteze, Podgorica 1999.</p> <p>Kisindžer Henri, Diplomatija, Delfi knjižare, Beograd 1999.</p> <p>Luciano Doddoli, Manlio Maradei Svijet poslije II. svjetskog rata Knj. I, Izdavač: Marijan tisak, Zagreb 2005.</p> <p>David S. Painter, Hladni rat. Povijest međunarodnih odnosa, Srednja Evropa, Zagreb 2002.</p> <p>Hobsbaum Erich, Doba ekstrema. Kratko dvadeseto stoljeće 1914-1991, Zagrebačka naklada, Zagreb 2009.</p>			

	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Passmore Kevin, Fašizam, TKD Šahinpašić, Sarajevo, 2004. - Weler Hans Ulrich, Nacionalizam: istorija - forme- posljedice, Matica srpska, Novi Sad 2002. - Andrej Mitrović, Vreme netrpeljivih. - Povijest svijeta, Napredak, Zagreb 1969.
Napomene	Prilikom izrade seminarskih i dodiplomskeh radova student će uz konsultacije sa nastavnikom koristiti odgovarajuće izvore i literaturu

The image shows three handwritten signatures in blue ink. The top signature reads "F. Šekić" above a stylized "KA.". The bottom signature is a cursive "Holerberg".

SYLLABUS

Odsjek	Historija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosna i Hercegovina od kraja 18. st. do 1918. godine						
Šifra/kod	FIL HIS 315	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6		
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Šesti	Ak. godina	2019/20		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvodenja nastave	Bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr..Edin Radušić					
	Kontakt podaci	Kabinet: 132 Email:edin.radusic@ff.unsa.ba Telefon:033253155	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 10- 13 Srijeda, 11-13			
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Minela Radušić, M.A					
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 E-mail: minela.radusic@ff.unsa.ba Telefon:033253161	Termin konsultacija	Srijeda 13-14 Petak, 10-14			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 3 seminar 1 vježbe 2						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Administrativno-teritorijalna podjela Bosanskog ejaleta/vilajeta u 19. st. Društvene strukture. Provodenje osmanskih reformi u oblasti vojske, administracije i sudstva. Hatišerif od Gilhane i Hatihumajun. Pokret za autonomiju Bosne. Hercegovina pod upravom Ali paše Rizvanbegovića (Stočevića). Intervencija Omer-paše Latasa. Bosna pod upravom Topal Osman-paše. Privredni razvoj Bosne i Hercegovine. Zemljoradnja, stočarstvo. Gradovi i gradska privreda - trgovina, zanatstvo. Eksplotacija šuma. Začeci kapitalističkih društvenih odnosa u Bosni i Hercegovini. Poreski sistem. Agrarno zakonodavstvo (Ramazanski zakon i Sferska naredba). Strani kapital. Nastanak građanstva. Razvoj manufakturne proizvodnje. Interesovanje velikih sila za Bosnu i Hercegovinu i otvaranje konzulata. Karakteristike seljačkih nemira. Ustanak u Bosni i Hercegovini (1875-1878) i njegovo prerastanje u Istočnu krizu. Kulturno-prosvjetni razvoj Bosne i Hercegovine u XIX st. Razvoj školstva. Pojava i razvoj štampe. Počeci nacionalnih pokreta.						

	<p>Tekovine osmanske vladavine u Bosni i Hercegovini. Berlinski kongres. Okupacija Bosne i Hercegovine i pokret otpora. Bosna i Hercegovina pod austrougarskom vlašću. Novi civilizacijski okvir. Organizacija vlasti.</p> <p>Državnopravni položaj Bosne i Hercegovine u Monarhiji. Nacionalna, vjerska, socijalna, obrazovno-kulturna struktura. Novi obrazovni sistem. Pismenost. Promjene u načinu života. Privredni razvoj. Izgradnja saobraćaja. Industrializacija. Poljoprivreda. Agrarno pitanje i pravci njegovog razrješavanja. Ustanak u Hercegovini 1882. i njegove posljedice. Kalajeva politika – ekonomске i političke karakteristike (1882–1903). Političko i nacionalno organiziranje Srba, Muslimana/Bošnjaka i Hrvata. Političke stranke i listovi. Borba Srba i Muslimana/Bošnjaka za vjersko-prosvjetnu autonomiju. Položaj Katoličke crkve (svjetovna crkvena organizacija, redovi). Nacionalna kulturno-prosvjetna društva. Radnička klasa. Aneksija Bosne i Hercegovine 1908. i aneksiona kriza. Ustavno razdoblje, formiranje Bosanskog sabora i njegov rad. Mlada Bosna i Sarajevski atentat. Bosna i Hercegovina u I svjetskom ratu. Položaj Bosne i Hercegovine u Državi SHS.</p>
Cilj kolegija/nastavnog predmeta	Studenti bi trebali steći temeljna znanja i ovladati osnovnim pojmovima iz historije Bosne i Hercegovine od kraja 18. stoljeća do 1918. godine, te se osposobiti za kritičko vrednovanje historiografskih rezultata. Cilj je, također, osposobljavanje studenata za komparativno sagledavanje modernizacijskih procesa i stvaranja nacija kod bosanskohercegovačkih naroda, kao i usporedba položaja BiH, njenih vjerskih/nacionalnih kolektiva i pojedinaca u osmanskom i austrougarskom razdoblju. Cilj je, također, da se studenti osposobe da mogu uspoređivati položaj "drugog" i "percipiranih nedržavotvornih grupa" u osmanskem i austrougarskom državnom okviru, kao i razumijevanje nivoa poštivanja njihovih ljudskih prava.
Ishodi učenja	Poznavanje i razumijevanje glavnih karakteristika historijskog razvoja prostora BiH od kraja 18. stoljeća do 1918. godine, kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti. Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i historiografskih tekstova i jasno razlikovanje historiografskog stava, mišljenja i interpretacije s jedne i historijske činjenica s druge strane. Primjena stečenog znanja o pojedinim dogadajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa.

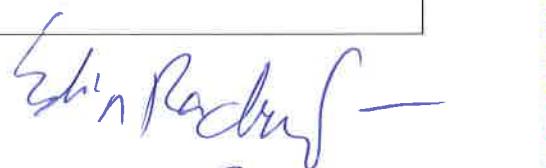
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Administrativno - teritorijalna podjela Bosanskog ejaleta (vilajeta). Promjene upravne organizacije u toku 19. stoljeća. Strukture stanovništva i njihov položaj.
2.	Provodenje osmanskih reformi u Bosni u oblasti vojske, administracije i sudstva. Ukipanje klasičnih institucija timarsko-spašijskog sistema. Otpori.
3.	Pokret za autonomiju Bosne – različite percepcije.

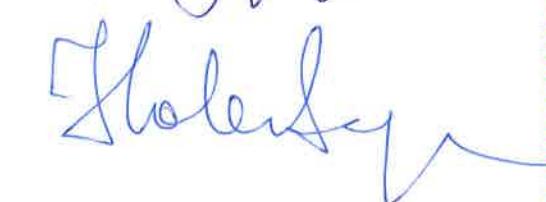
4.	Proglašenje Hatišerifa od Gilhane i Hatihumajuna i njihovo provođenje u Bosni. Vojna intervencija Porte u Bosni pod vodstvom Omer-paše Latas. Reforme za vrijeme Šerif Osman-paše.
5.	Privreda i posjedovni odnosi. Zemljoradnja, stočarstvo. Agrarno zakonodavstvo Gradovi i gradska privreda. Ukipanje esnafa, Manufaktura.
6.	Ustanak u Hercegovini i Bosni (1875 - 1878). Bosansko pitanje u međunarodnoj diplomaciji. Berlinski kongres.
7.	e- sedmica. Priprema za ispit, mini esej.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Austro-ugarska okupacija Bosne i Hercegovine i pokret otpora domaćeg stanovništva. Organizacija vlasti i državno-pravni položaj Bosne i Hercegovine u Monarhiji.
10.	Novi civilizacijski okvir Opće karakteristike historije Bosne i Hercegovine pod austrougarskom vlašću.
11.	Društvo. Nacionalna, vjerska, socijalna, obrazovno-kulturna struktura.
12.	Političko i nacionalno organiziranje Srba, Muslimana/Bošnjaka i Hrvata. Političke stranke i listovi. Borba Srba i Muslimana/Bošnjaka za vjersko-prosvjetnu autonomiju. Položaj katoličke crkve (svjetovna crkvena organizacija, redovi). Manjine. Nacionalna kulturno-prosvjetna društva.
13.	Aneksija BiH 1908. i aneksiona kriza. Ustavno razdoblje, formiranje Bosanskog sabora i njegov rad.
14.	Privredni razvoj. Uvođenje kapitalističkog načina proizvodnje. Izgradnja saobraćajnica. Industrija. Eksploracija šuma. Rudarstvo. Zanatstvo. Trgovina. Poljoprivreda. Agrarno pitanje i pravci njegovog razrješavanja.
15.	Kulturno-prosvjetni razvoj Bosne i Hercegovine u 19. stoljeću. Pojava štampe. Novi obrazovni sistem (državne i privatne škole). Pismenost.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave	Predavanje, seminar, vježbe
-------------------------	-----------------------------

(oblici i metode)	Radionice, grupni rad, individualni rad																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralna pismena provjera znanja</td> <td>30</td> <td>(30%)</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>(Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova</td> <td>30</td> <td>(30%)</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad ili esej</td> <td>10</td> <td>(10%)</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>(10%)</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>(20%)</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td><td></td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralna pismena provjera znanja	30	(30%)	2.	(Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova	30	(30%)	3.	Seminarski rad ili esej	10	(10%)	4.	Aktivnost u nastavi	10	(10%)	5.	Završni usmeni ispit	20	(20%)	Ukupno: 100 bodova		100%	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralna pismena provjera znanja	30	(30%)																										
2.	(Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova	30	(30%)																										
3.	Seminarski rad ili esej	10	(10%)																										
4.	Aktivnost u nastavi	10	(10%)																										
5.	Završni usmeni ispit	20	(20%)																										
Ukupno: 100 bodova		100%																											
(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Polusemestralna pismena provjera znanja 30 bodova (30%), Seminarski rad ili esej 10 bodova (10%) Aktivnost u nastavi 10 bodova (10%), Završni pismeni i usmeni ispit 50 bodova /50%, (Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova i Završni usmeni ispit 20 bodova).</p> <p>Napomena:</p>																												
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Aličić, A. S. (1983) <i>Uređenje Bosanskog ejaleta od 1789. do 1878. godine</i>. Sarajevo. Hadžibegović, I. (1980) <i>Postanak radničke klase u Bosni i Hercegovini i</i> 																												

	<p><i>njen razvoj do 1914. godine.</i>(Prve dvije glave) Sarajevo.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Imamović, M. (1976, 1997) <i>Pravni položaj i unutrašnji politički razvitak BiH od 1878. do 1914. godine.</i> Sarajevo. 4. SR Bosna i Hercegovina (1982), Separat iz II izdanja Enciklopedije Jugoslavije (dio o kulturi u razdoblju od kraja 18. st. do 1918).
	<p><i>Dodataknica</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aličić A. S. (1996) <i>Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832. godine.</i> Sarajevo. 2. Juzbašić, Dž. (2002) <i>Politika i privreda u Bosni i Hercegovini pod austrougarskom upravom,</i> Sarajevo. 3. <i>Prilozi za istoriju Bosne i Hercegovine, II.</i> (1987). Sarajevo. 4. <i>Bosna i Hercegovina od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata</i> (1998). Sarajevo.
Napomene	

 Štefan Radulović —

 J.A.

 Bojan Stojanović

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija Bosne i Hercegovine (1918-2000)						
Šifra/kod	FIL HIS 316	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	8		
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2019/2020		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/српски/hrvatski						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Husnija Kamberović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 142 E-mail: husnija.kamberovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 – 164	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija			
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Minela Radušić, MA					
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 E-mail: minela.radusic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 – 161	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 4; seminar 1; vježbe 1						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predavanja će se fokusirati na teme koje ukazuju na specifičnosti razvoja Bosne i Hercegovine u različitim državnim okvirima tokom 20. st. (monarhistička Jugoslavija, NDH i socijalistička Jugoslavija). Za razdoblje monarhističke Jugoslavije obavljati će se pitanja razvoja stanovništva; razvoj društva - agrarni odnosi i razvoj privrede; položaj BiH u okviru NDH; obnova državnosti tokom rata; materijalne i ljudske žrtve 1941-1945; vjerske zajednice 1918-1945; razvoj obrazovanja, nauke i kulture; Za razdoblje historije Bosne i Hercegovine poslije Drugog svjetskog rata obravljati će se pitanja uspostave komunističkog sistema vlasti i transformacija društva; agrarni odnosi i izgradnja industrije; nacionalni odnosi; položaj vjerskih zajedница; razvoj gradova; nauka, kultura i umjetnost. Bosna i Hercegovina u postkomunističko doba (ekonomski i politička kriza; formiranje višestranačkog političkog sistema i funkcioniranja parlamentarizma; pripreme za agresiju – jugoslavenski kontekst; rat 1992–1995: materijalne i demografske posljedice; razvoj Bosne i Hercegovine poslije 1995. godine).						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje s glavnim problemima položaja i razvoja Bosne i Hercegovine od sloma Austro-Ugarske do kraja 20. stoljeća. U fokusu će biti specifičnosti razvoja Bosne i Hercegovine u jugoslavenskim državnim okvirima, okviru NDH, proglašenje nezavisnosti 1992. godine uz isticanje posebnosti u političkom, društvenom i kulturnom razvoju s ciljem razumijevanja suvremenih društvenih kretanja u Bosni i Hercegovini.						
Ishodi učenja	Razumijevanje temeljnih procesa u historiji Bosne i Hercegovine u jugoslavenskom razdoblju; Mogućnost prepoznavanja glavnih pretpostavki za izlazak Bosne i Hercegovine na put neovisnih država sijeta krajem 20. stoljeća, i uočavanje sličnosti i razlika socijalističkog i postsocijalističkog društva.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s nastavnim planom i programom
2.	Položaj BiH u različitim državno-pravnim okvirima: prva Jugoslavija, NDH, druga Jugoslavija, položaj međunarodno priznate neovisne države.
3.	Položaj BiH u različitim državno-pravnim okvirima: prva Jugoslavija, NDH, druga Jugoslavija, položaj međunarodno priznate neovisne države.
4.	Vjerske zajednice u BiH 1918-1941 Katolička crkva Pravoslavna crkva Islamska vjerska zajednica
5.	Bosna i Hercegovina u doba Banovine Hrvatske Administrativna podjela Bosna i Hercegovina 1918-1939 Formiranje Banovine Hrvatske i podjela Bosne i Hercegovine Pokret za autonomiju Bosne i Hercegovine pred Drugi svjetski rat
6.	Izbijanje Drugog svjetskog rata i položaj BiH u NDH Ustanak u Bosni i Hercegovini 1941. Odnos četnika i partizana 1941/1943. Odnos četnika i vlasti NDH u BIH 1941-1945, s posebnim osvrtom na neke primjere njihove međusobne saradnje
7.	Muslimani u Drugom svjetskom ratu Partizansko-njemački pregovori 1943 Obnova državnosti BiH (zasjedanja ZAVNOBiH-a)
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Sudski procesi u BiH nakon Drugog svjetskog rata – obračun sa ratnim gubitnicima
10.	Privredni razvoj Bosna i Hercegovina poslije Drugog svjetskog rata Obnova privreda – petogodišnji planovi
11.	Bosna i Hercegovina sredinom 1960-ih godina Otvaranje nacionalnog pitanja Priznavanje muslimanske nacije
12.	Položaj Bosne i Hercegovine u jugoslavenskoj federaciji krajem 1960-ih i početkom 1970-ih godina Hrvatska i srpska politika prema BiH krajem 1960-ih i početkom 1970-ih godina
13.	Politički razlaz u bosanskohercegovačkom rukovodstvu početkom 1970-ih godina
14.	Kriza komunizma početkom 1980-ih godina Suđenjem Mladim muslimanima Političke afere 1980-ih godina
15.	Bosna i Hercegovina poslije sloma komunizma

	Proglašenje samostalnosti BiH i početak rata 1992. godina Rat i diplomacija – mirovni pregovori Genocid u Srebrenici Bosna i Hercegovina poslije 1995. godine
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	predavanja																																						
	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																																						
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja – test</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prva provjera znanja – pismeni</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Esej</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prisustvo nastavi i aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završna provjera znanja – test</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Završna probjera znanja – pismeni</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>			R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja – test	20	20	2.	Prva provjera znanja – pismeni	20	20	3.	Esej	10	10	4.	Prisustvo nastavi i aktivnost	10	10	5.	Završna provjera znanja – test	20	20	6.	Završna probjera znanja – pismeni	20	20					Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																				
1.	Prva provjera znanja – test	20	20																																				
2.	Prva provjera znanja – pismeni	20	20																																				
3.	Esej	10	10																																				
4.	Prisustvo nastavi i aktivnost	10	10																																				
5.	Završna provjera znanja – test	20	20																																				
6.	Završna probjera znanja – pismeni	20	20																																				
Ukupno: 100 bodova			100%																																				
(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na provjeri znanja – test, studenti pokazuju koliko su savladali i usvojili činjenice i faktografiju • Na provjeri znanja – pismeni, studenti pokazuju koliko mogu samostalno povezivati i interpretirati historijske procese • Esej – studenti kritički predstavljaju jednu historijsku temu • Prisustvo nastavi i aktivnosti – studenti su obavezni prisustvovati nastavi, te biti aktivni (postavljati pitanja na kraju predavanja, diskutirati o temama o kojima se iz vodi nastava, aktivno sudjelovati na vježbama i seminarima). 																																						
	Napomena:																																						
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:																																						
	a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;																																						

	<p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><u>Obavezna</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Begić, Dana: Akcije muslimanskih građanskih političara poslije skupštinskih izbora 1935. godine, Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine, Godina XVI, str. 173-189, Sarajevo, 1965. Begić, Dana: Pokret za autonomiju Bosne i Hercegovine u uslovima sporazuma Cvetković-Maček, Prilozi Instituta za istoriju, br. 2, str. 177-1991, Sarajevo, 1955. Čekić, Smail: Agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu – planiranje, priprema i izvođenje, knjiga I-II. Sarajevo 2004. Džaja, Srećko M.: Politička realnost jugoslavenstva (1918-1991) s posebnim osvrtom na Bosnu i Hercegovinu. Sarajevo-Zagreb 2004 Filandra, Šaćir: Bošnjačka politika u XX. stoljeću. Sarajevo 1998. Hadžijahić, Muhamed: Muslimanske rezolucije 1941. godine. U: 1941. u istoriji naroda Bosne i Hercegovine. Naučni skup održan u Drvaru od 7. do 9. oktobra 1971. godine, str. 262-274 Sarajevo, 1973. Hurem, Rasim: Pokušaj nekih građanskih muslimanskih političara da Bosnu i Hercegovinu izdvoje iz okvira Nezavisne Države Hrvatske, Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine, Godina XVI, str. 191-221, Sarajevo, 1965. Hurem, Rasim: Bosna i Hercegovina u Drugom svjetskom ratu, Sarajevo: Zagreb, 2016. Kamberović, Husnija: Hod po trnju. Iz bosanskohercegovačke historije 20. stoljeća. Sarajevo 2011. Redžić, Enver: Sto godina muslimanske politike u tezama i kontraverzama istorijske nauke. Geneza politike bosanske, bošnjačke nacije. Sarajevo 2000. Šehić, Nusret: Bosna i Hercegovina 1918-1924. Privredni i politički razvitak. Sarajevo 1991. <p><u>Dodatna</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Abazović, Mirsad, <i>Kadrovska rat za BiH (1945-1991)</i>. Sarajevo 1999 Duranović Amir, <i>Odjeci Brionskog plenuma u Bosni i Hercegovini 1966. godine</i>, Sarajevo 2016 Kamberovid, Husnija, <i>Prema modernom društvu. Bosna i Hercegovina od 1945. do 1953. godine</i>. Tešanj 2000 Kamberović Husnija, <i>Džemal Bijedić. Politička biografija</i>, Sarajevo 2017 Katz, Vera, <i>Društveni i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine 1945.-1953.</i> Sarajevo 2011
Napomene	

The image shows three handwritten signatures in blue ink. The top signature reads "Hadži Kamberović". Below it is a signature that appears to be "KA.". At the bottom is a signature that looks like "M. Hadži Kamberović".

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika nastave historije II						
Šifra/kod	FIL HIS 311	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2		
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2019/20		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	B/H/S						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Zijad Šehić					
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail:zijad.sehic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 153	Termin konsultacija	Četvrtak 9-12			
Saradnik	Ime i prezime	Mr. Melisa Forić Plasto					
	Kontakt podaci	Kabinet:130 E-mail:melisa.foric@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Četvrtak 11-13 Petak 17-20			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1 ;	seminar 0 ;	vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastava na predmetu Metodika nastave historije II treba kroz vježbe i hospitacije, primjenom savremenih metodičkih standarda, studente osposobiti i pripremiti za samostalan rad s učenicima u osnovnim i srednjim strukovnim školama. Iz tog razloga posebna je pažnja posvećena potrebi i značaju pismenog pripremanja svakog nastavnog sata. Naglasak je na potpunoj artikulaciji nastavnog sata koji, kroz različite nastavne metode, treba zadovoljiti materijalne, funkcionalne i odgojne zadatke nastave historije. Kroz rad na nastavi do izražaja će doći primjena svih teoretskih obrađenih i usvojenih pojmoveva koje čine jednu nastavnu pripremu, od odabira adekvatnog tipa nastavnog sata, oblika rada, metoda i upotrebe nastavnih sredstava i pomagala posebno informacionih tehnologija koje nude mnoge prednosti. Teorijsko znanje te primjeri iz nastavne prakse na osnovu hospitacija odražavaju se na pripremu i održavanje nastavnih sati na fakultetu i u školi, a samoprocjena rezultata u časovima zapažanja dodatno razvija buduće nastavničke kompetencije.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta Metodika nastave historije II je osposobiti studente/studentice za samostalno izvođenje nastave historije u osnovnoj školi. Studenti kroz primjenu već stečenog znanja u praktičnom radu razvijaju opće i specifične kompetencije potrebne za uspješno poučavanje historije u osnovnim i srednjim strukovnim školama.						

	<p>Studenti/studentice će:</p> <p>Upoznati se sa primjerima nastavnih praksi na osnovu hospitovanja u osnovnim i srednjim strukovnim školama.</p> <p>Ospособити se za samostalno kreiranje i izvedbu nastavnih sati u osnovnim i srednjim strukovnim školama.</p> <p>Primjeniti i uporediti uspјešno usvojena teorijska znanja sa nastavnom praksom,</p> <p>Ospособити se za funkcionalno kreiranje nastavnih sati uz korištenje različitih nastavnih metoda i oblika rada.</p> <p>Upoznati osnovne pojmove i zadatke koji se vežu za predmet metodika nastave historije, kao i njihov značaj u obrazovanju i odgoju učenika.</p> <p>Upoznati i kritički promišljati o odgojno-obrazovnim ciljevima nastave historije i znaju ih odrediti prilikom planiranja nastave i pripremanja pojedinih nastavnih satova.</p> <p>Ospособљавати se za izradu godišnjih planova te planiranje, pripremanje i izvođenje pojedinih nastavnih satova.</p> <p>Ospособљавати se za kreativan pristup pripremanju nastave.</p> <p>Ospособљати se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala.</p> <p>Razvijati osjećaj odgovornosti i profesionalnosti za rad u nastavi.</p> <p>Razvijati sposobnosti za samoprocjenu nastavnice kompetencije.</p>
Ishodi učenja	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Priprema nastavnog sata historije za srednju školu i njen značaj Pismena priprema i artikulacija nastavnog sata
2.	Nastavna pomagala i sredstva u nastavi historije s posebnim osvrtom na suvremenu multimedijalnu prezentaciju
3.	Nastavni sati na fakultetu – pripremni sat za nastavu u osnovnoj ili srednjoj strukovnoj školi. Zapažanja o održanim satima
4.	Nastavni sati na fakultetu – pripremni sat za nastavu u osnovnoj ili srednjoj strukovnoj školi. Zapažanja o održanim satima
5.	Nastavni sati na fakultetu – pripremni sat za nastavu u osnovnoj ili srednjoj strukovnoj školi. Zapažanja o održanim satima
6.	Nastavni sati na fakultetu – pripremni sat za nastavu u osnovnoj ili srednjoj strukovnoj školi. Zapažanja o održanim satima

7.	Priprema studenata za hospitacije; rad na pismenim pripremama i artikulaciji nastavnog sata
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Hospitovanje: pohađanje nastave u školi
10.	Hospitovanje: pohađanje nastave u školi
11.	Hospitovanje: pohađanje nastave u školi
12.	Hospitovanje: pohađanje nastave u školi
13.	Zapažanja o održanim satima (dosezi zadanih ciljeva; učinkovitost nastavnih metoda; savremena didaktička pomagala) Priprema za izvođenje sata u osnovnoj ili srednjoj strukovnoj školi.
14.	Zapažanja o održanim satima (dosezi zadanih ciljeva; učinkovitost nastavnih metoda; savremena didaktička pomagala) Priprema za izvođenje sata u osnovnoj ili srednjoj strukovnoj školi.
15.	Samostalno izvođenje nastavnog sata u srednjoj školi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi, na kojima studenti stiču nastavnu praksu. Nastavna se praksa realizira kroz hospitovanje u osnovnim i srednjim strukovnim školama, te držanje nastave na fakultetu i u školama, kao i kroz samostalni rad studenata.
--	--

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Prva provjera znanja – ogledni sat	40	40
	2.	Aktivnost	10	10
	3.	Esej	10	10
	4.	Završna provjera znanja- sat u školi	40	40
	5.			
			Ukupno: 100 bodova	100%
Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi.				
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:				
<ul style="list-style-type: none"> • Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Polusemestralna provjera znanja realizira u vidu održavanja oglednog sata na fakultetu. U okviru ovog ispita bude se pismena priprema za sat i izvođenje sata. Ukupno je moguće osvojiti 40 bodova. • Druga provjera znanja realizira se u vidu održavanja sata u srednjoj školi. U okviru ovog ispita bude se pismena priprema za sat i izvođenje sata. Ukupno je moguće osvojiti 40 bodova. • Završni ispit polaze se na kraju semestra u dva termina u vidu pisanja eseja. Na završnom ispitnu moguće je osvojiti ukupno 10 bodova. 				
Napomena: Drugoj provjeri znanja ne može se pristupiti bez prethodno odslušanih hospitacija i održanog časa na fakultetu. Prisustvo hospitacijama i održavanje sati na fakultetu i u srednjoj školi evidentira se na hospitacionoj listi.				
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:			
	a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;		
	b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;		
	c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;		
	d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;		
	e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;		
	f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.		
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. T. I. Berend, Historija – znanstvena disciplina i školski predmet», Naše teme, XXVIII/4, 5, Zagreb 1984 2. Zbornik radova: Jugoslovenski simpozij o nastavi historije, Novi Sad, 1972; 3. V. Vego, Metodika nastave povijesti, Mostar 1998; 4. Rendić-Miočević, Didaktičke inovacije u nastavi povijesti, Zagreb 1989; 			

	<p>5. F. Isaković, Ekskurzija kao oblik proširivanja i produbljivanja znanja u nastavi istorije, Nastava povijesti, 1 i 2, Zagreb 1985;</p> <p>6. B. Drašković, Povjesna karta i povijesni atlas kao temeljna nastavna sredstva za snalaženje u prostornim promjenama u prošlosti, Nastava povijesti, 1, Zagreb 1976</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>Robert Stradling, Nastava europske povijesti 20. stoljeća, Zagreb: Srednja Europa, 2003.</p> <p>Nastavni planovi i programi iz historije/istorije/povijesti za gimnazije i srednje škole (1. – 4. razred)</p> <p>Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008.</p> <p>Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006.</p> <p>Nekada davno...živjeli smo zajedno, Zajednički rad s multiperspektivnim pristupom, EUROCLIO 2014.</p> <p>Obični ljudi u neobičnoj zemlji, Svakodnevni život u Bosni I Hercegovini, Hrvatskoj I Srbiji 1945-1990, EUROCLIO 2008.</p>
Napomene	

Aljosa

SYLLABUS

Odsjek	Historija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija osmanske kulture i civilizacije						
Šifra/kod	FIL HIS 403	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5		
Ciklus studija	2	Semestar	8	Ak. godina	2019/20.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/						
Jezik izvođenja nastave	Bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Fahd Kasumović					
	Kontakt podaci	Kabinet:140 Email: fahd.kasumovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 252	Termin konsultacija	SRI: 9:00-12:00 ČET: 9:00-11:00			
Saradnik	Ime i prezime	Minela Radušić					
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 Email: minela.radusic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 161	Termin konsultacija	UTO: 14:00-16:00 SRI: 9:00-12:00			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>1</u> ; vježbe <u>2</u>						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na nastavi će biti obrađene izabrane teme iz osmanske kulturne i društveno-ekonomske povijesti u razdoblju od osnivanja osmanske države do proglašenja tanzimatskih reformi 1839. godine. Studenti će se upoznati s ključnim aspektima osmanske materijalne i duhovne kulture te s bogatstvom društvenih praksi u imperijalnom političkom kontekstu. Bit će ukazano na povjesnu dinamiku te bogatstvo regionalnih različitosti u državi koja je u dugo vremena uspješno održavala vlast i kontrolu nad teritorijom impozantne površine. Posebna pažnja bit će posvećena predstavljanju različitih diskursa i perspektiva o osmanskoj državi i društvu, počevši od onih koje su nastale u primarnim izvorima osmanske i neosmanske provenijencije do reprezentacija koje se susreću u suvremenim historiografskim prikazima osmanske povijesti.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je osposobljavanje studenata da razumijevaju, kritički evaluiraju i dekonstruiraju historiografske reprezentacije o društvu, ekonomiji i kulturi u Osmanskom carstvu c. 1299-1839.						
Ishodi učenja	Studenti razumijevaju historiografske reprezentacije o osmanskom društvu i kulturi u razdoblju od 1299. do 1839. godine, kao i način na koji su konstruirane i reproducirane različite slike o osmanskoj povijesti. Kritički evaluiraju i						

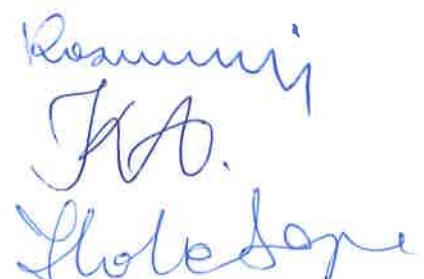
	interpretiraju različite vrste teksta, primarne i sekundarne izvore, unapređuju akademsku komunikaciju i debatne vještine te mogu uspješno u pismenoj i usmenoj formi prezentirati kompleksna pitanja koja se odnose na historiju osmanske civilizacije.
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Osmanski politički diskurs: ideje o državi i vlasti. Osmanske predodžbe o svijetu i vremenu
2.	Centralna i provincijska vlast. Birokracija.
3.	Osmansko pravo. Sudski sistem.
4.	Nemuslimanske zajednice u osmanskom društvenom i kulturnom kontekstu
5.	Dvor i dvorska kultura.
6.	Reprezentacija Osmanlija u zapadnoevropskim narativima
7.	Elektronska nastava
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Osmanska država i ubiranje prihoda
10.	Osmanska vojna organizacija
11.	Školstvo i obrazovanje. Osmanlije i kultura islama
12.	Osmanska ekonomija
13.	Gradska kultura. Arhitektura. Umjetnost.

14.	Svakodnevni život. Kultura žena
15.	Kultura knjige
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																																									
Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 2px;">R. br.</th> <th style="text-align: center; padding: 2px;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center; padding: 2px;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center; padding: 2px;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">1.</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">Aktivnost</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">10</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">2.</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">Seminarski rad / Esej</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">10</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">3.</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">Polusemestralni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">40</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">4.</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">Završni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">40</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">5.</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">Ukupno: _____</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">100 bodova</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 2px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost	10	10	2.	Seminarski rad / Esej	10	10	3.	Polusemestralni ispit	40	40	4.	Završni ispit	40	40	5.														Ukupno: _____	100 bodova				100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Aktivnost	10	10																																						
2.	Seminarski rad / Esej	10	10																																						
3.	Polusemestralni ispit	40	40																																						
4.	Završni ispit	40	40																																						
5.																																									
		Ukupno: _____	100 bodova																																						
			100%																																						
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost: Boduju se dolazak na nastavu, učešće u diskusijama, referati i prezentacije. Bodovi se dodjeljuju u rasponu od 1 do 10. 2. Seminarski rad ili eseji: Bodovi se dodjeljuju u rasponu od 1 do 10. Boduju se struktura rada, argumentacijska linija i metodološki pristup, samostalnost u donošenju zaključaka, prezentacija. Rad je potrebno braniti u učionici. 3. Polusemestralna i završna provjera znanja su pismene. Provjera znanja se smatra uspješno položenom ako je student/-ica na njoj stekao/-la minimalno 50% od ukupnog broja predviđenih bodova. 4. Ako student/-ica tokom semestra ostvari broj bodova koji zadovoljava uslove za prolaznu ocjenu, takvom studentu/-ici prolazna ocjena može biti upisana bez dodatnih provjera. 																																								

	<p>5. Na završnom ispitу student ne polaže gradivo koje je tokom semestra uspješno okončano.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. İhsanoğlu E. (ur.) (2004) <i>Historija osmanske države i civilizacije</i>. Sarajevo. 2. İhsanoğlu E. (ur.) (2008) <i>Historija osmanske države i civilizacije 2</i>. Sarajevo. 3. Faroqhi S. (2009) <i>Sultanovi podanici: kultura i svakodnevica u Osmanskom carstvu</i>. Zagreb. 4. Inaldžik, H. (1974) <i>Osmansko carstvo: klasično doba 1300-1600</i>. Beograd. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćehajić, Dž. (1986) <i>Derviški redovi</i>. Sarajevo. 2. <i>Gradovi i gradska kultura na Balkanu (XV-XIX vek)</i> (1988). Beograd. 3. <i>Historija naroda Jugoslavije II</i> (1959). Zagreb. 4. Hadžibegić, H. (1953) „Džizja ili harač“, POF III-IV. Sarajevo. 5. Filipović, N. (1952) "Pogled na osmanski feudalizam", u: GDI BiH IV. 6. Kasumović, F. (2010), "Koncept dobročinstva i poreska oslobođenja u Osmanskom carstvu", POF 60. 7. Sućeska, A. (1961), "Promjene u sistemu izvanrednog oporezivanja u Turskoj u XVII st." u: <i>POF X-XI</i>. 8. Braude B. i Lewis, B. (ur.) (2009). Kršćani i Jevreji u Osmanskoj carevini. Sarajevo. 9. Jezernik, B. (ur.) (2009) <i>Imaginarni Turčin</i>. Beograd.
Napomene	Dodatni popis literature, kao i literatura za pripremanje eseja i seminarskih radova, studentima će biti pravovremeno dostavljeni u toku semestra.

 Rezervirajući
 J.A.
 Glotologe

Alikeh

SYLLABUS

Odsjek	Historija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Ličnosti evropske i svjetske historije novog vijeka (1500-1918)						
Šifra/kod	FIL HIS 501	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5		
Ciklus studija	Drugi	Semestar	II	Ak. godina	2019/20.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/						
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Amila Kasumović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 140 E-mail: akasumovic80@gmail.com Telefon: 033 253 252	Termin konsultacija	Srijeda 11-15 Četvrtak 11-12			
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Minela Radušić, MA					
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 E-mail: minela.radusic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 161	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ____ 3 ____ ; seminar ____ 1 ____ ; vježbe ____ 1 ____						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaji predmeta su koncipirani tako da su usko povezani s intelektualnom historijom i historijom svakodnevnice Europe u periodu od 1500. do 1918. Fokus je na povjesnom kontekstu različitih razdoblja, unutar kojih se prepoznaju važni društveni procesi i njihovi nosioci. Naglasak je na intelektualnim krugovima i pojedincima koji su unutar istih djelovali.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je da studenti shvate različite interpretacije povjesnih zbivanja / procesa i uloge pojedinih aktera u istima. Studenti bi trebali osvijestiti činjenicu da ne postoji jedinstven profil npr. renesansnog mislioca, ali nas to ne sprječava da istražujemo njihove sličnosti i razlike.						
Ishodi učenja	U končanici, studenti bi trebali savladati kritičku evalvaciju pojedinih povjesnih perioda u globalu, te specifično, znati prepoznati ulogu pojedinca u određenim događajima i procesima. Također, studenti bi trebali savladati metodu komparativne analize na velikom broju ponuđenih biografija pojedinaca, te znati						

	kritički čitati tekstove pojedinih autora iz prošlosti.
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1. 26. 2.-2. 3.	Od zanatlije do umjetnika: društveni status renesansnih slikara
2. 5.-9. 3.	Ljubitelji ratova i umjetnosti? Skica za portret renesansnih vladarica i vladara
3. 12.-16. 3.	Europski moreplovci ranog novog vijeka: zanesenjaci ili ljudi s misijom?
4. 19.-23. 3.	U službi Boga: monahinje i misionari
5. 26.-30. 3.	Profil naučnika u Europi u 18. stoljeću
6. 2.-6. 4.	Državnici i vojnici: vještina ratovanja u 18. stoljeću
7. 9.-13. 4.	E-nastava „Čovjek od pera“: profil prosvjetitelja
8. 16.-20. 4.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 23.-27. 4.	Od utopije do revolucije: ideja socijalizma u dugom 19. stoljeću
10. 30. 4.-4. 5.	U potrazi za pravednijim društvom: feminizam u 19. stoljeću
11. 7.-11. 5.	Nacionalni pokreti: uloga »velikih« ličnosti i »običnih« ljudi
12. 14.-18. 5.	Livingstoneova afrička avnatura
13. 21.-25. 5.	Kapitalizam i bankarstvo
14. 28. 5.-1. 6.	Razvoj znanosti u 19. stoljeću
15.	Historiografija

4.-8. 6.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Prezentacije Debate</p> <p>Terenska nastava: obilazak muzeja, arhiva, posjete koferencijama i promocijama</p>																																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="473 965 1449 1355"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Esej/seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost: dolazak na nastavu, priprema prezentacije na zadatu temu, diskusija na nastavi. Za svaki pojedini segment se dodjeljuju bodovi od 1 do 10, a potom se računa prosječan broj bodova: $(a+b+c)/3$. 2. Esej / Seminarski rad: bodovi se dodjeljuju u rasponu od 1 do 10 u ovisnosti od ponuđenog sadržaja (8-12 strana). Boduje se korištena literatura, struktura rada, metodološki pristup u Uvodu, te Zaključak. 3. Polusemestralni ispit: u pitanju je test od 40 pitanja. Svako pitanje nosi po 1 bod. Student je položio ispit ukoliko je osvojio minimalno 20 bodova. Ispit je moguće ponoviti na kraju semestra (uz završni ispit). 4. Završni ispit je također test od 40 pitanja. Ispit se smatra položenim ako je kandidat osvojio minimalno 50 % bodova (20 od 40). <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	10	10	2.	Esej/seminarski rad	10	10	3.	Polusemestralni ispit	40	40	4.	Završni ispit	40	40	5.																Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Aktivnost na nastavi	10	10																																						
2.	Esej/seminarski rad	10	10																																						
3.	Polusemestralni ispit	40	40																																						
4.	Završni ispit	40	40																																						
5.																																									
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																						

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Euđenio Garin, <i>Čovek renesanse</i>, Clio, Beograd 2005. 2. Rozario Vilari, <i>Likovi baroka</i>, Clio, Beograd 2004. 3. Mišel Vovel (ur.), <i>Čovek doba prosvećenosti</i>, Clio, Beograd 2006. 4. Dragoljub Mićunović, <i>Istorija društvenih teorija I</i>, Zavod za udžbenike, Beograd 2010. 5. Charles Moraze, <i>Historija čovječanstva: kulturni i naučni razvoj-19. stoljeće</i>, Zagreb 1976. (tom I-IV) 6. Članci i rasprave o različitim ličnostima (prema dogovoru na nastavi)
<i>Dodatna</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Filozofska hrestomatija</i>, tomovi III, VI, X 2. Giorgio Vasari, <i>Životi slavnih slikara, kipara i arhitekata</i>, CID-nova, Zagreb 2007.
Napomene	

KA.

KA.

Hledeša

SYLLABUS

Odsjek	Historija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanskohercegovačko društvo od kraja 18. stoljeća do 1918.						
Šifra/kod	FIL HIS 414	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5		
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2019/20.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	Bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Edin Radušić					
	Kontakt podaci	Kabinet: 132 Email: edin.radusic@ff.unsa.ba Telefon: 033253155	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 10- 13 Srijeda, 11-13			
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Minela Radušić, M.A					
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 E- mail: minela.radusic@ff.unsa.ba Telefon: 033253161	Termin konsultacija	Srijeda 13-14 Petak, 10-14			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 seminar 1 vježbe 2						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij nudi viševrsni pristup bosanskohercegovačkom društvu u dva krupna historijska razdoblja (pozno osmansko i austrougarsko) i u tri specifična historijska konteksta: vjerske/nacionalne zajednice u miru (prije 1875. i prije 1914.), vjerske/nacionalne zajednice u krizi (Velika Istočna kriza i I svjetski rat), te suodnos politike i ideologije sa životom običnog čovjeka. Konkretnije se navedene krupne teme obrađuju kroz različite historiografske interpretacije što omogućava viševrsne komparacije. Kao polaznu tačku za tumačenje društvenih i nacionalno-političkih odnosa studenti usvajaju (obnavljaju) temeljne spoznaje o vjerskoj, etničkoj i socijalnoj strukturi stanovništva i promjenama u strukturama, nacionalnim manjinama, nacionalno-kulturno-prosvjetnim društvima, političkom i nacionalnom organiziranju, autonomnim i nacionalnim pokretima, političkim strankama, odnosima između države, vjerskih institucija i naroda, te politikama u saborskom periodu.						
Cilj kolegija/							

nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog predmeta je da studenti razumiju specifičnosti društvenog razvoja Bosne i Hercegoive u dugom 19. stoljeću, sličnosti i razlike u nacionalnim pokretima i nacionalnom razvoju bosanskohercegovačkih naroda, kao i utjecaj konteksta (austrougarskog, osmanskog) i okruženja (Srbija, Hrvatska, Crna Gora) na unutrašnji razvoj i međusobne nacionalno-političke odnose. Osposobljavaju se da kompariraju položaj društvenih grupa u poznom osmanskom i austrougarskom razdoblju. Na višoj misaonoj razini propitivati će se odnos ideologije, politike i života društvenih grupa i pojedinaca, posebno koristeći suprotstavljene historiografske interpretacije istih pojava i procesa. Cilj je, također, da se studenti osposobljavaju za kritičko vrednovanje historiografske literature, samostalan rad na izvorima i vrednovanje nacionalnih i državnih politika iz perspektive civilizacijskog napretka i poštivanja različitosti,
Ishodi učenja	Poznavanje i više misaono razumijevanje glavnih karakteristika historijskog kretanja, kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti, i pojedinaca i kolektiva. Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i vrednovanja historiografskih tekstova na višoj misaonoj razini. Primjena stečenog konkretnog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa (na primjerima društvenih promjena i nacionalizacije bosanskohercegovačkog stanovništva). Osposobljavanje za samostalno stvaranje na nivou prilagođenom drugom ciklusu studija.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum 1.	Upoznanje s nastavnim planom i programom i najznačajnijim izvorima i literaturom za ovaj kolegij.
2.	Bosanskohercegovačko društvo 19. stoljeća pod osmanskom vlašću - Bosanskohercegovačko društvo pod austrougarskom vlašću: usporedba.
3.	Homogeno ili heterogeno društvo – različite interpretacije u historiografiji.
4.	Homogeno ili heterogeno društvo – različita viđenja u putopisnoj i ljetopisnoj literaturi.
5.	Bosanskohercegovačko društvo u istočnoj krizi (uzroci ustanka) – različite interpretacije u historiografiji.
6.	Utjecaj istočne krize na bosanskohercegovačko društvo.
7.	e- sedmica. Priprema za ispit, mini esej.

8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nacionalizacija bosanskohercegovačkog društva. Nacionalna politika Austro-Ugarske.
10.	Nacionalne politike – proces institucionalizacije nacija.
11.	Bošnjaštvo - različite interpretacije u historiografiji.
12.	Komparacija – vjerski i/ili nacionalni identitet.
13.	Vjerski život i vjerske zajednice
14.	Iza linije fronta – Bosanskohercegovačko društvo u I svjetskom ratu.
15.	Grad i selo, Svakodnevni život (osmansko i austrougarsko razdoblje).
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje, seminar,vježbe Radionice, grupni rad, individualni rad																							
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																							
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralna pismena provjera znanja</td> <td>30</td> <td>(30%)</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>(10%)</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad ili eseј</td> <td>10</td> <td>(10%)</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Pismena provjera znanja za drugi dio</td> <td>30</td> <td>(30%)</td> </tr> </tbody> </table>				R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralna pismena provjera znanja	30	(30%)	2.	Aktivnost u nastavi	10	(10%)	3.	Seminarski rad ili eseј	10	(10%)	4.	Pismena provjera znanja za drugi dio	30	(30%)
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																					
1.	Polusemestralna pismena provjera znanja	30	(30%)																					
2.	Aktivnost u nastavi	10	(10%)																					
3.	Seminarski rad ili eseј	10	(10%)																					
4.	Pismena provjera znanja za drugi dio	30	(30%)																					

	<table border="1"> <tr> <td></td><td>semestra</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>5.</td><td>Završni usmeni ispit</td><td>20</td><td>(20%)</td></tr> <tr> <td colspan="2"></td><td>Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </table>		semestra			5.	Završni usmeni ispit	20	(20%)			Ukupno: 100 bodova	100%	
	semestra													
5.	Završni usmeni ispit	20	(20%)											
		Ukupno: 100 bodova	100%											
	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:													
	Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispit, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Polusemestralna pismena provjera znanja 30 bodova (30%), Seminarski rad ili esej 10 bodova (10%) Aktivnost u nastavi 10 bodova (10%), Završni pismeni i usmeni ispit 50 bodova /50%, (Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova i Završni usmeni ispit 20 bodova).													
	Napomena:													
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:													
	a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;	b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;	c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;	d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;	e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;	f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.		
Literatura	Obavezna:													
	<ul style="list-style-type: none"> - Aličić A. S. (1996), Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832. godine, Sarajevo. - Čubrilović V. (1996) Bosanski ustank 1875-1878, Beograd. - Dedijer V. (1966) Sarajevo 1914, Beograd. - Ekmečić M, (1973), Ustanak u Bosni 1875-1878, Sarajevo. - Grandits H. (2014), Multikonfesionalna Hercegovina-vlast i lojalnost u kasnoosmanskom društvu, Sarajevo. - Imamović M. (1976), Pravni položaj i unutrašnji politički razvitak B i H od 1878. do 1914., Sarajevo. - Kraljačić T. (1987), Kalajev režim u Bosni i Hercegovini 1882-1903, Sarajevo. - Popović V. (1949) Agrarno pitanje u Bosni i turski neredi za vreme reformnog režima Abdul-Medžida, Beograd. - Prilozi, 34, (2005), Sarajevo. 													

	<p><i>Dodatna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Čokorilo P.-J. Pamučina-S. Skenderova (1976), Ljetopisi, Sarajevo. - Hadžibegović I.(1991). Bosanskohercegovački gradovi na razmeđu 19. i 20. stoljeća, Sarajevo. - Giljferding A. (1972); Putovanje po Heregovini, Bosni i Staroj Srbiji, Sarajevo. - Juzbašić Dž. (1999), Nacionalno-politički odnosi u bosanskohercegovačkom Saboru i jezičko pitanje (1910-14), Sarajevo. - Juzbašić Dž. (2002), Politika i privreda u B i H pod austrougarskom upravom, Sarajevo. - Kamberović H. (2005), Begovski zemljivojni posjedi u Bosni i Hercegovini od 1878. do 1918., Sarajevo. - Kasumović A. (2016): Austrougarska trgovinska politika u Bosni i Hercegovini 1878-1914, Sarajevo. - Kasumović F. (2014), Osmanska agrarna politika i nadmetanje za zemlju u jugoistočnoj Evropi, Anal Gazi Husrev-ebgove biblioteke.Sarajevo. - Okey R. (2007): Taming Balkan Nationalism. The Habsburg „Civilizing Mission“ in Bosnia 1878-1914, Oxford University Press, New York. - Pasko V. (1958), Bosna i Hercegovina za vrijeme misije Dževdet-efendije, Sarajevo. - Prilozi za istoriju B i H, II, (1987), Sarajevo. - Radušić E., (2013), Bosna i Hercegovina u britanskoj politici od 1857. do 1878., Sarajevo. - Radušić E., (2019), Bosnian Horrors. - Tepić I. (1988), Bosna i Hercegovina u ruskim izvorima (1856-1878), Sarajevo. - Šehić Z. (2007), U smrt za cara i domovinu, Sarajevo. - Younis H. (2007), Skice porodičnog života u Sarajevu posljednjih decenija osmanske vladavine, Prilozi. (33-68)
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika nastave historije za srednje škole I						
Šifra/kod	FIL HIS 417	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3		
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2019/20		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema						
Jezik izvođenja nastave	B/H/S						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Zijad Šehić					
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail:zijad.sehic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 153	Termin konsultacija	Ponedjeljkom 13- 15			
Saradnik	Ime i prezime	Mr. Melisa Forić Plasto					
	Kontakt podaci	Kabinet:130 E- mail:melisa.foric@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 153	Termin konsultacija	Četvrtak 11-13 Petak 17-20			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2;	seminar 0;	vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Fokus nastavnog predmeta Metodika nastave historije za srednje škole I je definiranje predmeta i zadataka nastave historije kroz njezin razvoj i značaj kao nastavne discipline u procesu obrazovanja i odgoja u srednjim školama. Naglasak se stavlja na zadatke koji ukazuju na značaj i razvoj historijskog mišljenja, moralni odgoj i razvoj estetskog osjećaja. U sadržaju nastavnog predmeta je upoznavanje sa značajem i ulogom zakonodavstva u Bosni i Hercegovini ali i u Evropi za uspješno izvođenje nastavnog procesa kao i upoznavanje sa sadržajem i ulogom nastavnih planova i programa, nastavnom praksom, kao i osnovnim nastavnim sredstvima: udžbenik, radna bilježnica, historijska čitanka, atlas, kao i nastavnih pomagala. Predstaviti će se i značaj primjene najvažnijih nastavnih metoda i oblika rada kao i definisanju i ulozi materijalnih, funkcionalnih i odgojnih zadataka nastave historije u srednjim školama.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta Metodika nastave historije za srednje škole I je teoretski osposobiti studente/studentice za samostalno izvođenje nastave historije u srednjoj školi. Studenti stiču teoretska i praktična znanja o osnovnim pojmovima iz predmeta historija u školama, te razvijaju se opće i specifične studentske kompetencije potrebne za uspješno poučavanje nastave historije u srednjim školama.						

	<p>Studenti/studentice će:</p> <p>Upoznati osnovne pojmove i zadatke koji se vežu za predmet metodika nastave historije, kao i njihov značaj u obrazovanju i odgoju učenika.</p> <p>Upoznati značaj, razvoj metodike nastave historije i savremene poglede na nastavu historije.</p> <p>Upoznati mjesto i ulogu nastave historije u obrazovnom sistemu Bosne i Hercegovine te ulogu i značaj nastavnih planova i programa za srednje škole.</p> <p>Upoznati ulogu nastave historije u Evropi te preporuke i standarde za uspješno izvođenje nastave historije u Europi.</p> <p>Upoznati didaktičko-metodičke karakteristike savremene nastave povijesti.</p> <p>Usvojiti osnovna teorijska znanja i metodološke postavke savremene historiografije o učenju i poučavanju historije u srednjim školama.</p> <p>Upoznati i kritički promišljati o odgojno-obrazovnim ciljevima nastave historije i ishodima učenja prema Bloomovoј taksonomiji, znati ih odrediti prilikom planiranja nastave i pripremanja pojedinih nastavnih satova.</p> <p>Ospozobljavati se za izradu godišnjih planova te planiranje, pripremanje i izvođenje pojedinih nastavnih satova.</p> <p>Ospozobljavati se za praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje učeničkih postignuća.</p> <p>Ospozobljavati se za kreativan pristup pripremanju nastave.</p> <p>Ospozobljati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala.</p>
--	---

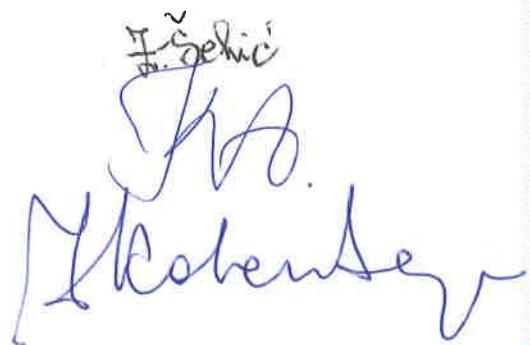
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Metodika nastave historije; Predmet i zadaci; Razvoj i savremeni pogledi na nastavu historije u srednjim školama. Historija kao nastavni predmet u srednjim školama; Značaj nastave historije u obrazovanju i odgoju učenika.
2.	Školski sistem u BiH. Zakonski okvir; Nastava historije u srednjim školama. Nastavni planovi i programi u srednjim školama. Izrada godišnjih i mjesecnih planova za nastavu.
3.	Mjesto i položaj nastave historije u srednjim školama u Evropi. Zakonska legislativa i standardi.
4.	Vrste nastave historije i njihova primjena u srednjim školama. Nastavne metode i oblici rada u nastavi historije u srednjim školama. Inkluzivna nastava.
5.	Ciljevi i zadaci nastave historije. Materijalni, funkcionalni i odgojni zadaci nastave historije. Definiranje i određivanje ciljeva.
6.	Ishodi učenja. Bloomova taksonomija.

7.	Priprema i dijelovi pripreme nastavnog sata; Artikulacija nastavnog sata. Koraci nastavnog procesa. (Struktura nastavnog sata historije: struktura nastavne jedinice)
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Oblik i tip nastavnog sata (uvodni, sat obrade novog gradiva, ponavljanja, vježbanja, provjeravanja ili sistematiziranje).
10.	Motivacija u nastavi historije. Metode racionalnog učenja. Osnovne misaone operacije u nastavi historije i primjena u nastavi historije u srednjim školama.
11.	Nastavna sredstva i pomagala u nastavi historije u srednjim školama: Udžbenik u nastavi historije u srednjim školama. Udžbenici i multiperspektivnost.
12.	Nastavna sredstva i pomagala u nastavi historije u srednjim školama: Informatička tehnologija i njena primjena u nastavi historije. Materijalni izvori. Nekonvencionalni izvori, slikovni materijal vrste i funkcije u nastavi, film i TV u nastavi historije, usmena historija...
13.	Rad s historijskim izvorima, odabir i analiza tekstova. Multiperspektivnost. Metode aktivnog učenja i samostalnog zaključivanja u nastavi historije srednjih škola.
14.	Ocjenjivanje; svrha ocjenjivanja; Vrste, način, tehnike i oblici ocjenjivanja. Iskazivanje rezultata i pravilnici o ocjenjivanju. Dnevnički i elektronski dnevnički.
15.	Nastavnik historije i njegova uloga u nastavnom procesu u srednjim školama
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se izvodi u obliku predavanja uz demonstraciju osnovnih nastavnih metoda koji su sadržaj predmeta Metodika nastave historije za srednje škole I. Korištenje različitih medija komuniciranja kao i informaciono-komunikacijske tehnologije.
--	--

	Praćenje rada studenata se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Prva provjera znanja (test)</td><td>40</td><td>40</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Aktivnost</td><td>10</td><td>10</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Esej/Prezentacija</td><td>10</td><td>10</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>40</td><td>40</td></tr> <tr> <td>5.</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (test)	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Esej/Prezentacija	10	10	4.	Završni ispit	40	40	5.														Ukupno: 100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja (test)	40	40																																		
2.	Aktivnost	10	10																																		
3.	Esej/Prezentacija	10	10																																		
4.	Završni ispit	40	40																																		
5.																																					
		Ukupno: 100 bodova	100%																																		
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi. Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: <ul style="list-style-type: none"> • Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Tokom izvođenja nastave studenti/studentice će imati obvezu čitanja kraćih tekstova i analiza dokumenata vezanih za teme koje se obrađuju na predavanjima te će iste imati priliku prezentirati na nastavi. Za navedene aktivnosti moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Polusemestralni ispit koji se polaže na temelju obavezne literature polaže se u 8. sedmici semestra. Na polusemestralnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova. • Završni ispit polaže se na kraju semestra u dva termina na temelju obavezne literature. Na završnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova. 																																				
Skala ocjenjivanja	Napomena: Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																																				

	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. Zbornik radova: Jugoslovenski simpozij o nastavi historije, Novi Sad, 1972; 2. V. Vego, Metodika nastave povijesti, Mostar 1998; 3. Rendić-Miočević, Didaktičke inovacije u nastavi povijesti, Zagreb 1989; 4. F. Isaković, Ekskurzija kao oblik proširivanja i produbljivanja znanja u nastavi istorije, Nastava povijesti, 1 i 2, Zagreb 1985; 5. B. Drašković, Povjesna karta i povijesni atlas kao temeljna nastavna sredstva za snalaženje u prostornim promjenama u prošlosti, Nastava povijesti, 1, Zagreb 1976</p>
Literatura	<p><i>Dodatna</i></p> <p>Robert Stradling, Nastava europske povijesti 20. stoljeća, Zagreb: Srednja Europa, 2003.</p> <p>Nastavni planovi i programi iz historije/istorije/povijesti za osnovnu školu (6. – 9. razred)</p> <p>Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008.</p> <p>Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006.</p> <p>Nekada davno...živjeli smo zajedno, Zajednički rad s multiperspektivnim pristupom, EUROCLIO 2014.</p> <p>Obični ljudi u neobičnoj zemlji, Svakodnevni život u Bosni I Hercegovini, Hrvatskoj i Srbiji 1945-1990, EUROCLIO 2008.</p>
Napomene	

The image shows three handwritten signatures in blue ink. The top signature reads "I. Šehić". Below it is a signature that appears to be "S.A.". The bottom signature is longer and appears to be "M. Rosenberg".

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Stećci						
Šifra/kod	FIL HIS 266a	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2		
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2019/2020		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----						
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Emir Filipović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: emir.filipovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija	utorak, 15-18 srijeda 15-17			
Saradnik	Ime i prezime	Almir Peco					
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: almir.peco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija	Prema rasporedu			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1;	seminar 2;	vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru izbornog kolegija naslovljenog Stećci, obrađivat će se srednjovjekovni nadgrobni spomenici kao prepoznatljiv i karakterističan oblik umjetničkog izražavanja stanovnika šireg bosanskog prostora u periodu između 13. i početka 16. stoljeća. S obzirom da se u naučnom pogledu tim spomenicima može prilaziti iz ugla više različitih struka, studenti će se na predavanjima i vježbama upoznati s osnovnim rezultatima postignutim na izučavanju stećaka u oblasti historiografije, historije umjetnosti, arheologije, filologije, likovne umjetnosti i književnosti. Osim toga, posebna pažnja će biti posvećena najznačajnijim sačuvanim stećcima i nekropolama, kao i njihovim oblicima, figuralnim i simboličnim predstavama koje su na njima prikazane, te epitafima kao ključnom izvoru za proučavanje kulturne, društvene, ekonomске, vjerske i političke historije srednjovjekovne Bosne.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će nakon odslušanog kursa ovladati osnovnom terminologijom korištenom u historiografiji o stećcima, te će se upoznati sa najznačajnijim stećcima i nekropolama, kao i likovnim predstavama i natpisima koji su na njima zastupljeni.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1. 24.2.-28.2. 2020.	Upoznavanje s predmetom; Pregled izvora i literature
2. 2.-6.3. 2020.	Historiografija o stećima; Stećci i nacionalne historiografije
3. 9.-13.3. 2020.	Evolucija oblika
4. 16.-20.3. 2020.	Figuralne kompozicije, Estetika i simbolizam umjetnosti stećaka
5. 23.-27.3. 2020.	PROVJERA ZNANJA
6. 30.3.-3.4. 2020.	Epitafi
7. 6.-10.4. 2020.	Nekropole stećaka – monumentalnost smrti
8. 13.-17.4. 2020.	Rasprostranjenost nekropola/online sedmica
9. 20.-24.4. 2020.	Porodične nekropole
10. 27.4.-1.5. 2020.	PROVJERA ZNANJA
11. 4.-8.5. 2020.	Individualizacija i humanizacija smrti
12. 11.-15.5. 2020.	Bosanska škola smrti
13. 18.-22.5. 2020.	Interkonfesionalnost stećaka
14. 25.-29.5. 2020.	Reformacija i konceptualna izmjena strategije smrti
15. 1.-5.6. 2020.	ZAVRŠNI ISPIT
16. 8.-12.6. 2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 15.-19.6. 2020.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 22.-26.6. 2020.	

me y tu
Tika.
Molendo

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosna i Dubrovnik u srednjem vijeku						
Šifra/kod	FIL HIS 366a	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2		
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2019/2020		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----						
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Esad Kurtović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 138 kurtovic.esad@gmail.com	Termin konsultacija	prema rasporedu			
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci		Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastave iz predmeta Bosna i Dubrovnik u srednjem vijeku izučavaju se sljedeće tematske cjeline: Teritorijalno politički razvoj Bosne i Dubrovnika, Tradicija i historijsko pravo u odnosima Bosne i Dubrovnika, Ekonomsko politička strategija u međusobnim odnosima, Rat i mir u odnosima Bosne i Dubrovnika, Privredne veze, Trgovina i zanatstvo, Dubrovčani kao feudalci u Bosni, Bosanci u Dubrovniku, Dubrovačke kolonije u srednjovjekovnoj Bosni, Dubrovačko građanstvo i plemstvo, Kulturna prožimanja između Bosne i Dubrovnika						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Stjecanje znanja studenata o odnosima Bosne i Dubrovnika u srednjem vijeku kroz prizmu političkih, ekonomskih, privrednih i kulturnih veza.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1. 24.2.-28.2. 2020.	Upoznavanje s nastavnim planom i programom. Literatura o odnosima Bosne i Dubrovnika u srednjem vijeku.
2. 2.-6.3. 2020.	Teritorijalnopolitički razvoj Bosne
3. 9.-13.3. 2020.	Teritorijalnopolitički razvoj Dubrovnika
4. 16.-20.3. 2020.	Tradicija i historijsko pravo u odnosima Bosne i Dubrovnika
5. 23.-27.3. 2020.	Prva provjera znanja studenata
6. 30.3.-3.4. 2020.	Ekonomsko politička strategija u međusobnim odnosima
7. 6.-10.4. 2020.	Rat i mir u odnosima Bosne i Dubrovnika
8. 13.-17.4. 2020.	Privredne veze. Trgovina i zanatstvo / online sedmica
9. 20.-24.4. 2020.	Dubrovčani kao feudalci u Bosni. Bosanci u Dubrovniku
10. 27.4.-1.5. 2020.	Druga provjera znanja studenata
11. 4.-8.5. 2020.	Kolonije. porota
12. 11.-15.5. 2020.	Dubrovačko građanstvo i plemstvo
13. 18.-22.5. 2020.	Kompenzacija (zamjenska sistematizacija vrijednosti 25 bodova)
14. 25.-29.5. 2020.	Kulturna prožimanja
15. 1.-5.6. 2020.	Kulturna prožimanja – „na bosanski način“
16. 8.-12.6. 2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 15.-19.6. 2020.	
18. 22.-26.6. 2020.	Završni ispit

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:						
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)			
	1.	Prva provjera znanja	25	25 %			
	2.	Druga provjera znanja	25	25 %			
	4.	Aktivnost	10	10 %			
	5.	Usmeni ispit	40	40 %			
Ukupno: 100 bodova				100%			
Skala ocjenjivanja	Obrazloženje: Prva sistematizacija (Test 25 bodova), Druga sistematizacija (Esej 25 bodova) i Završni ispit (Usmeni odgovor 40 bodova) zasnivaju se na nastavnom materijalu iz nastavnog plana i programa. Aktivnost (10 bodova) se zasniva na pismenom izražavanju putem referata na zadani ili odobrenu temu, usmenom izlaganju u toku nastave i konsultacija, te drugim odobrenim vidovima studentskog angažmana vezanog za tematski okvir predmeta. Bodovna vrijednost rubrike Aktivnosti može biti i veća od 10 bodova. Prema potrebi (zahtjev studenata) u 13 sedmici se održava zamjenska sistematizacija kojom se mogu popraviti rezultati prve ili druge sistematizacije. Uslov za izlazak na Završni ispit je osvojeno 30 bodova.						
	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:						
Literatura	a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;					
	b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;					
	c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;					
	d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;					
	e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;					
	f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.					
Obavezna:							
1. Babić Anto, <i>Tradicija i historijsko pravo u odnosima Bosne i Dubrovnika u srednjem vijeku</i> , Bosna franciscana 12, Sarajevo 2000, 241-247.							
2. Desanka Kovačević, <i>Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni</i> , Sarajevo 1961.							
Dopunska:							
1. Foretić Vinko, <i>Povijest Dubrovnika do godine 1808</i> , I, Zagreb 1980.							
2. <i>Kulturna historija Bosne i Hercegovine</i> , Sarajevo 1984.							

Errol K. Hirsch
J. K. H.
John K. Hirsch

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA HISTORIJU						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodologija historijskih istraživanja						
Šifra/kod	FIL HIS 536	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6 ECTS		
Ciklus studija	Drugi ciklus	Semestar	IV semestar	Ak. godina	2019/2020		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvodenja nastave	Bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Amir Duranović, docent					
	Kontakt podaci	Kabinet:139 E-mail:amir.duranovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 161	Termin konsultacija	Prema rasporedu			
Saradnik	Ime i prezime	-					
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 4 sata						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegijom je predviđeno savladavanje osnovnih pojmoveva metodologije historijskih istraživanja, kao što su razvoj metodologije kao znanstvene discipline, izbor teme za naučno-istraživački rad, faze istraživačkog postupka, izbor izvora i literature, strukturiranje rada, tehnike i metode pisanja, prezentacija rezultata istraživanja, baze podataka i repozitoriji.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija je metodološko osposobljavanje studenata za izradu naučno-istraživačkog rada.						
Ishodi učenja	Na kraju semestra studenti su osposobljeni da razumiju značaj metodologije historijskih istraživanja i da na konkretnim primjerima vlastitog naučno-istraživačkog rada pokazuju ovladavanje svim fazama istraživačkog postupka.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Prezentacija kolegija <i>Metodologija historijskih istraživanja</i> . Upoznavanje sa Syllabusom, literaturom i načinom vrednovanja znanja studenata.
2.	O naučno-istraživačkom radu, metodu i djelu. Lektira: M. Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i> , 13-22.
3.	Izbor teme i prikupljanje građe Lektira: M. Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i> , 23-28; 55-66.
4.	Organizacija i raspored prikupljene građe Lektira: M. Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i> , 67-73.
5.	Pristupi historiji – izvori, metode i historičari Lektira: Dž. Blek, D. Makrejld, <i>Izučavanje istorije</i> , 109-157.
6.	Uporedna historija i „historija odozdo“ Lektira: Dž. Blek, D. Makrejld, <i>Izučavanje istorije</i> , 109-157.
7.	Kvantitativna historija. Historija u brojevima. Lektira: Ђ. Тош, <i>У трагању за историјом</i> , 293-320.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pisanje. Proces pisanja. Lektira: L. Kuba, Dž. Koking, <i>Metodologija izrade naučnog teksta</i> , 11-32.
10.	Tvrđnje i dokazi. Dokumentarna podloga rukopisa. Lektira: M. Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i> , 87-101; Dž. Blek, D. Makrejld, <i>Izučavanje istorije</i> , 245-249.
11.	Redigovanje rukopisa. Lektira: M. Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i> , 75-85.
12.	Stil Lektira: M. Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i> , 103-121.
13.	Revizija rukopisa Lektira: L. Kuba, Dž. Koking, <i>Metodologija izrade naučnog teksta</i> , 181-198.
14.	Prezentacija rezultata rada i dostavljanje individualnih eseja.
15.	Diskusija o individualnim esejima. <i>Ovjera urednosti prisustva nastavi. Evaluacija programa rada.</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se izvodi kroz predavanja o odabranim temama. Studenti tokom semestra samostalno rade rad o određenoj temi.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Individualni eseji</td><td>50</td><td>50%</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Polusemestralna provjera znanja</td><td>25</td><td>25%</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Diskusije i aktivnosti tokom semestra</td><td>25</td><td>25%</td></tr> <tr> <td align="right" colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: <ul style="list-style-type: none"> • Individualni eseji napisani u toku semestra i završen u zadatom roku u vrijednosti od 50 bodova. • Diskusije i aktivnosti tokom redovnog pohađanja nastave u vrijednosti od 25 bodova. • Polusemestralna provjera znanja u vrijednosti od 25 bodova Napomena: Studenti tokom semestra trebaju sve predviđene obaveze završavati na vrijeme.	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Individualni eseji	50	50%	2.	Polusemestralna provjera znanja	25	25%	3.	Diskusije i aktivnosti tokom semestra	25	25%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Individualni eseji	50	50%																		
2.	Polusemestralna provjera znanja	25	25%																		
3.	Diskusije i aktivnosti tokom semestra	25	25%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i>. Sarajevo, 1990. 2. M. Sarić, <i>Opšti principi naučnog rada</i>. Beograd, 1999. 3. M. Weber, <i>Metodologija društvenih nauka</i>. Zagreb, 1986. 4. F. Brodel, <i>Spisi o istoriji</i>. Beograd, 1992. <p><i>Dodataknica</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Li Kuba i Džon Koking, <i>Metodologija izrade naučnog teksta</i>. Podgorica, 2004. 2. Dž. Blek i D. M. Mekrejld, <i>Izučavanje istorije</i>. Beograd, 2007. 3. Љ. Тош, <i>У трагању за историјом</i>. Београд, 2008. 																				
Napomene																					

